

KOMISSION ASETUS (EU) N:o 312/2014,
annettu 26 päivänä maaliskuuta 2014,
kaasunsiirtoverkkojen tasehallintaa koskevan verkkosäännön vahvistamisesta
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2009⁽¹⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 11 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Jotta voitaisiin lisätä kilpailukykyä ja varmistaa, että kaikki kuluttajat voivat ostaa energiaa edullisimpaan hintaan, on ratkaisevan tärkeää toteuttaa kiireellisesti täysin toimivat ja yhteenliitetyt energian sisämarkkinat, joiden avulla voidaan taata kohtuuhintainen ja kestävä energiansaanti unionin taloutta varten.
- (2) Markkinoiden yhdentämisen kannalta on tärkeää, että kaasunsiirtoverkkojen tasehallintaa koskevilla säännöillä helpotetaan kaasukauppaa tasehallinta-alueiden rajojen yli ja edistetään tällä tavoin markkinoiden likviditeetin kehittymistä. Sen vuoksi tässä asetuksessa vahvistetaan koko unionia koskevat yhdenmukaistetut tasehallintasäännöt, joiden tavoitteena on antaa verkkokäyttäjille varmuus siitä, että ne voivat hallita tasehallintaprosessiaan eri tasehallinta-alueilla taloudellisesti tehokkaalla ja syrjimättömällä tavalla koko unionissa.
- (3) Tällä asetuksella edistetään sellaisten kilpailulle avointen lyhytaikaisten kaasutukkumarkkinoiden kehittymistä Euroopan unionissa, joiden ansiosta kaasua voidaan tarjota joustavasti ostoon ja myyntiin mistä tahansa lähteestä markkinamekanismien avulla, jolloin verkkokäyttäjät voivat tasapainottaa tehokkaasti tasehallintasalkkunsaa tai siirtoverkonhaltija voi käyttää kaasujoustoja tasapainottaessaan siirtoverkkoa.
- (4) Asetuksessa (EY) N:o 715/2009 vahvistetaan syrjimättömät säännöt maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskeville edellytyksille, millä pyritään varmistamaan kaasun sisämarkkinoiden moitteeton toiminta. Markkinaperusteiset tasehallintasäännöt antavat verkkokäyttäjille kustannuksia vastaavien tasepoikkeamaksujen muodossa taloudellisen kannustimen tasapainottaa niiden tasehallintasalkut.
- (5) Verkkokäyttäjien vastuulla on tasapainottaa syöttönsä otoillaan. Tässä yhteydessä tasehallintasäännöillä pyritään edistämään lyhytaikaisia kaasutukkumarkkinoita, joille perustetaan kauppapaikkoja helpottamaan verkkokäyttäjien ja siirtoverkonhaltijan välistä kaasukauppaa. Siirtoverkonhaltijat suorittavat siirtoverkkojen fyysisen tasapainottamisen, kun se on tarpeen. Näin toimiessaan siirtoverkonhaltijoiden olisi noudatettava priorisointijärjestystä. Priorisointijärjestys muodostetaan siten, että siirtoverkonhaltijat hankkivat kaasua ottamalla huomioon sekä taloudelliset että toiminnalliset näkökohdat ja käyttämällä tuotteita, jotka voidaan toimittaa mahdollisimman laajasta joustolähteiden valikoimasta, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksista ja varastoista saatavat tuotteet mukaan luettuina. Siirtoverkonhaltijoiden olisi pyrittävä tyydyttämään mahdollisimman suuri osa kaasun tasapainottamistarpeistaan ostamalla ja myymällä lyhytaikaisia standardeitua tuotteita lyhytaikaisilla kaasutukkumarkkinoilla.
- (6) Jotta verkkokäyttäjät voisivat tasapainottaa tasehallintasalkkunsaa, tässä asetuksessa asetetaan myös tietojen antamista koskevat vähimmäisvaatimukset markkinaperusteisen tasehallintajärjestelmän täytäntöönpanoa varten. Sen vuoksi tämän asetuksen mukaisilla tietovirroilla pyritään tukemaan päiväkohtaista tasehallintajärjestelmää, ja niiden on tarkoitus toimia tietokokonaisuutena, joka auttaa verkkokäyttäjää hallitsemaan kustannustehokkaasti riskejään ja mahdollisuuksiaan.
- (7) Kaupallisesti arkaluonteisten tietojen suojaamisen lisäksi siirtoverkonhaltijoiden olisi tämän asetuksen mukaisesti käsiteltävä niille tätä asetusta sovellettaessa toimitettuja tietoja luottamuksellisina, eivätkä ne saisi paljastaa kolmansille osapuolille näitä tietoja kokonaan tai osittain, paitsi jos ja siinä määrin kuin niillä on siihen laillinen oikeus.

⁽¹⁾ EUVL L 211, 14.8.2009, s. 36.

- (8) Tämä asetus on annettu asetuksen (EY) N:o 715/2009 perusteella, jota se täydentää ja jonka erottamattoman osan se muodostaa. Muissa säädöksissä asetukseen (EY) N:o 715/2009 tehtyjen viittausten on katsottava olevan viittauksia myös tähän asetukseen. Tätä asetusta sovelletaan vapautuksen piiriin kuulumattomaan kapasiteettiin sellaisissa merkittävässä uusissa infrastruktuureissa, jotka ovat saaneet vapautuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/73/EY⁽¹⁾ 32 artiklan tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/55/EY⁽²⁾ entisen 18 artiklan soveltamisesta, siinä määrin kuin tämän asetuksen soveltaminen ei heikennä kyseistä vapautusta. Tätä asetusta sovelletaan ottaen huomioon yhdysputkien erityisluonne.
- (9) Tämä asetus on laadittu asetuksen (EY) N:o 715/2009 6 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Siinä jatketaan asetuksen (EY) N:o 715/2009 21 artiklassa vahvistettujen tasehallintasääntöjen yhdenmukaistamista kaasukaupan helpottamiseksi.
- (10) Tämä asetus sisältää jakeluverkonhaltijoihin sovellettavia säännöksiä, joiden tarkoituksena on yhdenmukaistaa jakeluverkonhaltijoiden tehtäviä vain jos ja siinä määrin kuin näiden säännösten asianmukainen täytäntöönpano sitä edellyttää.
- (11) Kansallisten sääntelyviranomaisten ja siirtoverkonhaltijoiden olisi otettava huomioon parhaat käytännöt ja pyrkimykset, joilla voidaan yhdenmukaistaa tämän asetuksen täytäntöönpanomenettelyjä. Viraston ja kansallisten sääntelyviranomaisten olisi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 713/2009⁽³⁾ 7 artiklan mukaisesti varmistettava, että tasehallintasäännöt pannaan koko unionissa mahdollisimman tehokkaasti täytäntöön.
- (12) Tässä asetuksessa säädetty toimenpiteet ovat direktiivin 2009/73/EY 51 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tällä asetuksella vahvistetaan verkkosääntö, jossa esitetään kaasun tasehallintasäännöt, mukaan luettuina verkkoon liittyvät säännöt ilmoitusmenettelyistä ja säännöt tasepoikkeamamaksuista, päiväkohtaiseen tasepoikkeamamaksuun liittyvistä

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/55/EY, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2003, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 98/30/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 15.7.2003, s. 57).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 713/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 1).

selvitysmenettelyistä ja siirtoverkonhaltijoiden verkkojen välistä toiminnallisesta tasehallinnasta.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan unionin rajojen sisäpuolella oleviin tasehallinta-alueisiin.
2. Tätä asetusta ei sovelleta niissä jäsenvaltioissa oleviin tasehallinta-alueisiin, joilla on voimassa direktiivin 2009/73/EY 49 artiklaan perustuva poikkeus.
3. Tätä asetusta ei sovelleta täsmäytykseen, joka olisi tehtävä määränjakojen ja myöhemmin loppukuluttajien mittarilukemista saadun todellisen kulutuksen välillä, kun tällaisia lukemia on saatavilla.
4. Tätä asetusta ei sovelleta hätätilanteissa, joissa siirtoverkonhaltijan on tarvittaessa pantava täytäntöön sovellettavien kansallisten sääntöjen ja toimista kaasunsaannin turvaamiseksi 20 päivänä lokakuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 994/2010⁽⁴⁾ mukaisia erityistoimenpiteitä.
5. Tästä asetuksesta johtuvat verkonkäyttäjien oikeudet ja velvollisuudet koskevat ainoastaan niitä verkonkäyttäjiä, jotka ovat tehneet siirtosopimuksen tai muun oikeudellisesti sitovan sopimuksen, jonka nojalla ne voivat toimittaa kaupankäynti-ilmoituksia 5 artiklan mukaisesti.

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan asetuksen (EY) N:o 715/2009 2 artiklan, kaasunsiirtojärjestelmien kapasiteetinjakomekanismien verkkosäännön vahvistamisesta ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 täydentämisestä annetun komission asetuksen (EU) N:o 984/2013⁽⁵⁾ 3 artiklan sekä direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan määritelmiä. Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan

1. 'tasehallinta-alueella' syöttö- ja ottojärjestelmää, johon sovelletaan erityistä tasehallintajärjestelmää ja johon voi kuulua jakelujärjestelmiä tai niiden osia;
2. 'tasehallintatoimella' toimea, jonka siirtoverkonhaltija toteuttaa muuttaakseen siirtoverkkoon tulevia tai siirtoverkosta lähteviä kaasuvirtoja, lukuun ottamatta kuitenkaan sellaiseen kaasuun liittyviä toimia, jonka ei katsota kuuluvan kaasun ottoon järjestelmästä, sekä sellaiseen kaasuun liittyviä toimia, jota siirtoverkonhaltija käyttää järjestelmän toimintaan;

⁽⁴⁾ EUVL L 295, 12.11.2010, s. 1.

⁽⁵⁾ EUVL L 273, 15.10.2013, s. 5.

3. 'tasehallinnan neutralointimaksulla' maksua, jonka suuruus on niiden määrien erotus, jotka on maksettu tai maksettava siirtoverkonhaltijalle sen suorittamista tasehallintatoiminoista ja jotka siirtoverkonhaltija on maksanut tai sen on maksettava näistä toiminnoistaan ja jotka on maksettava asianomaisille verkkokäyttäjille tai kannettava näiltä;
4. 'kauppapaikalla' kauppapaikan ylläpitäjän tarjoamaa ja ylläpitämää sähköistä kauppapaikkaa, jolla kaupankäyntiosapuolet voivat kyseisellä kauppapaikalla sovellettavien ehtojen ja edellytysten mukaisesti jättää ja hyväksyä, mukaan luettuna oikeus tarkistaa ja peruuttaa, sellaista kaasua koskevia osto- ja myyntitarjouksia, jota tarvitaan tasoittamaan kaasun kysynnässä ja tarjonnassa esiintyviä lyhytaikaisia vaihteluita, ja jolla siirtoverkonhaltija käy kaupaa tasehallintatoimien toteuttamiseksi;
5. 'kaupankäyntiosapuolella' verkkokäyttäjää tai siirtoverkonhaltijaa, jolla on sopimus kauppapaikan ylläpitäjän kanssa ja joka täyttää kauppapaikalla harjoitettavan kaupankäynnin edellytykset;
6. 'tasehallinnan kauppapaikalla' kauppapaikkaa, jolla siirtoverkonhaltija on kaupankäyntiosapuolena kaikissa kaupoissa;
7. 'tasehallintapalvelulla' palvelua, jota tarjotaan siirtoverkonhaltijalle sellaista kaasua koskevan sopimuksen perusteella, jota tarvitaan tasoittamaan kaasun kysynnässä ja tarjonnassa esiintyviä lyhytaikaisia vaihteluita, ja joka ei ole lyhytaikainen standardoitu tuote;
8. 'vahvistetulla määrällä' siirtoverkonhaltijan vahvistamaa kaasumäärää, jonka kuljetus on suunniteltu tai siirretty kaasutoimituspäiväksi D;
9. 'päiväkohtaisella tasepoikkeamamaksulla' rahamäärää, jonka verkkokäyttäjä maksaa tai saa päiväkohtaisesta tasepoikkeamamäärästä;
10. 'päivittäin mitattavalla' sitä, että kaasumäärä mitataan ja kerätään yhden kerran kaasutoimituspäivää kohden;
11. 'päivänsisäisesti mitattavalla' sitä, että kaasumäärä mitataan ja kerätään vähintään kaksi kertaa kaasutoimituspäivän aikana;
12. 'harvemmin kuin päivittäin mitattavalla' sitä, että kaasumäärä mitataan ja kerätään harvemmin kuin yhden kerran kaasutoimituspäivää kohden;
13. 'tasehallintasalkulla' verkkokäyttäjän syöttöjen ja ottojen muodostamaa joukkoa;
14. 'siirtomäärällä' tapauksen mukaan siirtoverkonhaltijan ja verkkokäyttäjän tai verkkokäyttäjien tai tasehallintasalkujen välillä siirrettävää kaasumäärää;
15. 'määränjaoilla' kilowattitunteina ilmaistua kaasumäärää, jonka siirtoverkonhaltija osoittaa verkkokäyttäjälle syöttönä tai ottona päiväkohtaisen tasepoikkeamamäärän määrittämiseksi;
16. 'uudelleenilmoituskierröksellä' menettelyä, jonka siirtoverkonhaltija toteuttaa toimittaakseen verkkokäyttäjälle vahvistettuja määriä koskevan viestin uudelleenilmoituksen vastaanottamisen jälkeen;
17. 'päivänsisäisellä maksulla' maksua, jonka siirtoverkonhaltija kantaa verkkokäyttäjältä tai suorittaa verkkokäyttäjälle päivänsisäisen veloitteen perusteella;
18. 'päivänsisäisellä veloitteella' siirtoverkonhaltijan verkkokäyttäjille määrittämiä sääntöjä, jotka koskevat verkkokäyttäjien kaasutoimituspäivän aikana tekemiä syöttöjä ja ottoja;
19. 'perustapauksella' tietojenantomallia, jossa harvemmin kuin päivittäin mitattavia ottoja koskevat tiedot muodostuvat seuraavan päivän ja päivänsisäisistä ennusteista;
20. 'muunnelmalla 1' tietojenantomallia, jossa harvemmin kuin päivittäin mitattavia ottoja ja päivittäin mitattavia ottoja koskevat tiedot perustuvat mitattavien virtojen jakoon kaasutoimituspäivän aikana,
21. 'muunnelmalla 2' tietojenantomallia, jossa harvemmin kuin päivittäin mitattavia ottoja koskevat tiedot ovat seuraavan päivän ennuste.

II LUKU

TASEHALLINTAJÄRJESTELMÄ

4 artikla

Yleiset periaatteet

1. Verkkokäyttäjät kantavat vastuun tasehallintasalkkujensa tasapainottamisesta, jotta siirtoverkonhaltijoilla olisi mahdollisimman vähän tarvetta toteuttaa tämän asetuksen mukaisia tasehallintatoimia.

2. Tämän asetuksen mukaisesti vahvistettujen tasehallintasääntöjen on vastattava järjestelmän todellisia vaatimuksia ottaen huomioon siirtoverkonhaltijoiden käytettävissä olevat resurssit, ja niiden on tarjottava verkkokäyttäjille kannustimia, jotta nämä tasapainottaisivat tasehallintasalkkunsu tehokkaasti.

3. Verkkokäyttäjillä on oikeus tehdä siirtoverkonhaltijan kanssa oikeudellisesti sitova sopimus, jonka nojalla ne voivat toimittaa kaupankäynti-ilmoituksia riippumatta siitä, ovatko ne tehneet siirtokapasiteettia koskevia sopimuksia.

4. Tasehallinta-alueella, jolla toimii useampi kuin yksi siirtoverkonhaltija, tätä asetusta sovelletaan kaikkiin kyseisellä alueella toimiviin siirtoverkonhaltijoihin. Jos vastuu niiden siirtoverkkojen tasapainottamisesta on siirretty yksikölle, tätä asetusta sovelletaan kyseiseen yksikköön sovellettavissa kansallisissa säännöissä määritetyssä laajuudessa.

5 artikla

Kaupankäynti-ilmoitukset ja määränjat

1. Yhdellä tasehallinta-alueella tapahtuva kahden tasehallintasalkun välinen kaasunsiirto on suoritettava luovutusta ja hankintaa koskevien kaupankäynti-ilmoitusten välityksellä, jotka toimitetaan siirtoverkonhaltijalle kaasutoimituspäivää varten.

2. Siirtoverkonhaltijan on vahvistettava kaupankäynti-ilmoitusten toimittamisen, peruuttamisen ja muuttamisen ajankohdat siirtosopimuksessa tai muissa verkkokäyttäjien kanssa tehtävissä oikeudellisesti sitovissa sopimuksissa ottaen huomioon kaupankäynti-ilmoitusten käsittelyyn mahdollisesti tarvittavan ajan. Siirtoverkonhaltijan on annettava verkkokäyttäjille mahdollisuus toimittaa kaupankäynti-ilmoituksia vähän ennen sitä ajankohtaa, jona kaupankäynti-ilmoitus tulee voimaan.

3. Siirtoverkonhaltijan on minimoitava kaupankäynti-ilmoitusten käsittelyaika. Käsittely saa kestää enintään kolmekymmentä minuuttia paitsi silloin, kun kaupankäynti-ilmoituksen voimaantuloaika antaa mahdollisuuden pidentää käsittelyaikaa kahteen tuntiin saakka.

4. Kaupankäynti-ilmoituksessa on oltava ainakin seuraavat tiedot:

- a) kaasutoimituspäivä, joksi kaasu siirretään;
- b) asianomaisia tasehallintasalkkuja koskevat tunnistetiedot;
- c) tieto siitä, onko kyse luovutusta vai hankintaa koskevasta kaupankäynti-ilmoituksesta;
- d) siirtomäärä ilmaistuna yksikkönä kWh/d, kun on kyse päiväkohtaisesta siirtomäärästä, tai yksikkönä kWh/h, kun on kyse tuntikohtaisesta siirtomäärästä, sen mukaan, mitä siirtoverkonhaltija vaatii.

5. Jos siirtoverkonhaltija saa toisiaan vastaavat luovutusta ja hankintaa koskevat kaupankäynti-ilmoitukset ja siirtomäärät ovat samansuuruiset, siirtoverkonhaltija on osoitettava siirtomäärä kyseisiin tasehallintasalkkuihin

- a) ottona luovutusta koskevan kaupankäynti-ilmoituksen tehneen verkkokäyttäjän tasehallintasalkkuun ja

- b) syöttönä hankintaa koskevan kaupankäynti-ilmoituksen tehneen verkkokäyttäjän tasehallintasalkkuun.

6. Jos 5 kohdassa tarkoitettut siirtomäärät eivät ole samansuuruiset, siirtoverkonhaltijan on joko osoitettava toiseen kaupankäynti-ilmoitukseen merkitty pienempi siirtomäärä tai hylättävä kummatkin kaupankäynti-ilmoitukset. Siirtoverkonhaltija vahvistaa sovellettavan säännön sovellettavassa siirtosopimuksessa tai muussa oikeudellisesti sitovassa sopimuksessa.

7. Palveluntarjoajaa ei saa estää toimimasta verkkokäyttäjän puolesta 5 kohtaa sovellettaessa, jos siirtoverkonhaltija on antanut ennakoita luvan tällaiseen toimintaan.

8. Verkkokäyttäjä voi tehdä kaasutoimituspäivää koskevan kaupankäynti-ilmoituksen riippumatta siitä, onko se tehnyt kyseistä kaasutoimituspäivää koskevan ilmoituksen.

9. Edellä olevia 1–8 kohtaa sovelletaan 6 artiklan 3 artiklan a alakohdan mukaisesti kauppaa käyviin siirtoverkonhaltijoihin soveltuvin osin.

III LUKU

TOIMINNALLINEN TASEHALLINTA

6 artikla

Yleiset säännökset

1. Siirtoverkonhaltijan on toteutettava tasehallintatoimia
  - a) pitääkseen siirtoverkon sen toimintarajoissa;
  - b) saavuttaakseen siirtoverkon putkilinjavarastoinnissa sellaisen aseman päivän lopussa, joka poikkeaa siitä asemasta, joka on oletettu saavutettavan kyseiseksi kaasutoimituspäiväksi ennakkoitujen syöttöjen ja ottojen perusteella, ja joka on siirtoverkon taloudellisen ja tehokkaan toiminnan mukainen.
2. Toteuttaessaan tasehallintatoimia siirtoverkonhaltijan on otettava huomioon ainakin seuraavat tasehallinta-alueita koskevat seikat:
  - a) siirtoverkonhaltijan omat arviot kaasun kysynnästä sen kaasutoimituspäivän aikana ja koko sinä kaasutoimituspäivänä, joksi tasehallintatoimea tai -toimia suunnitellaan;
  - b) ilmoituksia ja määränjakoja koskevat tiedot sekä mitatut kaasuvirrat;
  - c) kaasunpaineet koko siirtoverkossa (-verkoissa).

3. Siirtoverkonhaltijan on toteutettava tasehallintatoimia
- ostamalla tai myymällä lyhytaikaisia standardoituja tuotteita kauppapaikalla; ja/tai
  - käyttämällä tasehallintapalveluja.
4. Toteuttaessaan tasehallintatoimia siirtoverkonhaltijan on otettava huomioon seuraavat periaatteet:
- tasehallintatoimet on toteutettava syrjimättömästi;
  - tasehallintatoimissa on otettava huomioon kaikki siirtoverkonhaltijoiden velvollisuudet hoitaa siirtoverkkoa taloudellisesti ja tehokkaasti.

7 artikla

Lyhytaikaiset standardoidut tuotteet

- Lyhytaikaisilla standardoiduilla tuotteilla käydään kauppaa samana päivänä tai seuraavana päivänä tapahtuvaa toimitusta varten seitsemänä päivänä viikossa kauppapaikan sovellettavien sääntöjen mukaisesti, jotka kauppapaikan ylläpitäjä ja siirtoverkonhaltija ovat määritelleet keskenään.
- Alulle paneva kaupankäyntiosapuoli on se kaupankäyntiosapuoli, joka tekee osto- tai myyntitarjouksen kauppapaikalla tapahtuvaa kaupankäyntiä varten, ja hyväksyvä kaupankäyntiosapuoli on se kaupankäyntiosapuoli, joka hyväksyy tarjouksen.
- Jos kauppaa käydään omistuksen kohteena olevalla tuotteella,
  - yksi kaupankäyntiosapuoli tekee hankintaa koskevan kaupankäynti-ilmoituksen ja toinen tekee luovutusta koskevan kaupankäynti-ilmoituksen;
  - kummassakin kaupankäynti-ilmoituksessa on ilmoitettava kaasumäärä, joka siirretään siltä kaupankäyntiosapuolelta, joka tekee luovutusta koskevan kaupankäynti-ilmoituksen, sille kaupankäyntiosapuolelle, joka tekee hankintaa koskevan kaupankäynti-ilmoituksen,
  - jos käytetään tuntikohtaista siirtomäärää, sitä on sovellettava kiinteämääräisesti kaikkiin kaasutoimituspäivän jäljellä oleviin tunteihin tietystä alkamisajasta lähtien, ja sen on oltava kaikkina tätä alkamisajaa edeltävinä tunteina nolla.
- Jos kauppaa käydään sijaintiriippuvaisella tuotteella,
  - siirtoverkonhaltijan on päätettävä, mitä syöttö- ja ottokohtia tai niiden ryhmiä voidaan käyttää;
  - on täytettävä kaikki 3 kohdassa säädetyt edellytykset;
  - alulle panevan kaupankäyntiosapuolen on muutettava kaasumäärää, joka on toimitettava tai otettava siirtoverkkoon

tai siirtoverkosta tietyssä syöttö- tai ottokohdassa, siirtomäärää vastaavalla määrällä ja todistettava siirtoverkonhaltijalle, että kyseistä määrää on muutettu tällä tavoin.

- Jos kauppaa käydään aikariippuvaisella tuotteella,
  - on täytettävä 3 kohdan a ja b alakohdassa säädetyt edellytykset;
  - tuntikohtaista siirtomäärää on sovellettava kaasutoimituspäivän tunteihin tietystä alkamisajasta lähtien tiettyyn päättämisaikaan saakka, ja sen on oltava kaikkina alkamisajaa edeltävinä ja kaikkina päättymisajan jälkeisinä tunteina nolla.
- Jos kauppaa käydään aika- ja sijaintiriippuvaisella tuotteella, 4 kohdan a ja c alakohdassa sekä 5 kohdassa säädettyjen edellytysten on täytyttävä.

7. Kun otetaan käyttöön lyhytaikaisia standardoituja tuotteita, vierekkäisiltä tasehallinta-alueilta olevien siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä yhteistyötä määritelläkseen asiaankuuluvat tuotteet. Kunkin siirtoverkonhaltijan on ilmoitettava asianomaisille kauppapaikkojen ylläpitäjille tällaisen yhteistyön tuloksesta ilman aiheetonta viivytystä.

8 artikla

Tasehallintapalvelut

- Siirtoverkonhaltijalla on oikeus hankkia tasehallintapalveluja sellaisia tilanteita varten, joissa lyhyen aikavälin standardoidut tuotteet eivät ole tosiasiallisesti tai todennäköisesti sopiva keino pitää siirtoverkko sen toimintarajoissa, tai silloin, kun lyhytaikaisilla standardoiduilla tuotteilla ei ole likvidejä markkinoita.
- Kun siirtoverkonhaltija hankkii tasehallintapalveluja toteutukseen niiden avulla tasehallintatoimia, sen on otettava huomioon ainakin seuraavat näkökohdat:
  - tapa, jolla siirtoverkko pidetään tasehallintapalvelujen avulla sen toimintarajoissa;
  - tasehallintapalvelujen vasteaika verrattuna saatavilla olevien lyhytaikaisten standardoitujen tuotteiden vasteaikoihin;
  - tasehallintapalvelujen arvioidut hankinta- ja käyttökustannukset verrattuina saatavilla olevien lyhytaikaisten standardoitujen tuotteiden arvioituihin käyttökustannuksiin;
  - alue, jolla kaasu on toimitettava;
  - kaasun laatua koskevat siirtoverkonhaltijan vaatimukset;
  - se, missä määrin tasehallintapalvelujen hankinta ja käyttö voivat vaikuttaa lyhytaikaisiin kaasutukku-markkinoihin.

3. Tasehallintapalvelut on hankittava markkinaperusteisella tavalla käyttämällä sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti avointa ja syrjimätöntä julkista tarjouskilpailumenettelyä ja ottamalla huomioon erityisesti seuraavat seikat:

a) ennen kuin siirtoverkonhaltija sitoutuu tasehallintapalvelun hankintasopimukseen sen on julkaistava tarjouspyyntö, joka ei ole rajoittava ja jossa tarjoajille ilmoitetaan tarjouskilpailun tarkoitus, laajuus ja siihen liittyvät ohjeet, jotta tarjoajat voisivat osallistua tarjouskilpailumenettelyyn;

b) tulokset on julkaistava, sanotun kuitenkin rajoittamatta kaupallisesti arkaluonteisten tietojen suojaa, ja kullekin tarjoajalle on ilmoitettava kyseistä tarjoajaa koskevat tulokset.

4. Kansallinen sääntelyviranomaisen voi erityistapauksissa hyväksyä muun avoimen ja syrjimättömän menettelyn kuin julkisen tarjouskilpailun käytön.

5. Tasehallintapalvelu saa olla voimassa enintään vuoden, jollei kansallisen sääntelyviranomaisen tekemässä päätöksessä sallita pidempää voimassaoloaikaa, ja tasehallintapalvelu on aloitettava kahdentoista kuukauden kuluessa siitä, kun sopimuspuolet ovat tehneet kyseistä palvelua koskevan sitovan sopimuksen.

6. Siirtoverkonhaltijan on tarkasteltava tasehallintapalvelujensa käyttöä vuosittain uudelleen arvioidakseen, vastaisivatko saatavilla olevat lyhytaikaiset standardoidut tuotteet paremmin siirtoverkonhaltijan toimintavaatimuksia ja voitaisiinko tasehallintapalvelujen käyttöä vähentää seuraavana vuonna.

7. Siirtoverkonhaltijan on julkaistava hankittuja tasehallintapalveluja ja niihin liittyviä kustannuksia koskevat tiedot vuosittain.

9 artikla

Priorisointijärjestys

1. Jollei 6 artiklan 4 kohdassa vahvistetuista periaatteista muuta johdu, siirtoverkonhaltijan on otettava huomioon seuraavat seikat päättäessään asianmukaisista tasehallintatoimista:

a) sen on priorisoitava omistuksen kohteena olevien tuotteiden käyttöä muihin saatavilla oleviin lyhytaikaisiin standardoituihin tuotteisiin nähden, jos ja siinä määrin kuin se on tarkoituksenmukaista;

b) sen on käytettävä muita lyhytaikaisia standardoituja tuotteita, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) sen on käytettävä sijaintiriippuvaisia tuotteita, jos kaasuvirranmuutoksia tarvitaan tietyssä syöttö- ja/tai otokohdissa ja/tai niiden on käynnistytävä tietyssä ajankohdassa kaasutoimituspäivän aikana, jotta siirtoverkko voidaan pitää sen toimintarajoissa;

2) sen on käytettävä aikariippuvaisia tuotteita, jos kaasuvirranmuutoksia tarvitaan tietyssä ajankohdassa kaasutoimituspäivän aikana, jotta siirtoverkko voidaan pitää sen toimintarajoissa. Siirtoverkonhaltija saa käyttää aikariippuvaista tuotetta vain, jos se on taloudellisempaa ja tehokkaampaa kuin ostaa ja myydä omistuksen kohteena olevien tuotteiden tai sijaintiriippuvaisien tuotteiden yhdistelmä;

3) sen on käytettävä aika- ja sijaintiriippuvaisia tuotteita, jos kaasuvirran muutoksia tarvitaan tietyssä syöttö- ja/tai otokohdissa ja tietyssä ajankohdassa kaasutoimituspäivän aikana, jotta siirtoverkko voidaan pitää sen toimintarajoissa. Siirtoverkonhaltija saa käyttää aika- ja sijaintiriippuvaista tuotetta vain, jos se on taloudellisempaa ja tehokkaampaa kuin ostaa ja myydä sijaintiriippuvaisien tuotteiden yhdistelmä;

c) se saa käyttää tasehallintapalveluja vain, jos se arvioi, että lyhytaikaisilla standardoiduilla tuotteilla ei tosiasiallisesti tai todennäköisesti päästä sellaiseen tulokseen, joka tarvitaan siirtoverkon pitämiseksi sen toimintarajoissa.

Siirtoverkonhaltijan on otettava huomioon kustannustehokkuus a–c alakohdassa tarkoitetuilla priorisointijärjestyksen tasoilla.

2. Käydessään kauppaa lyhytaikaisilla standardoiduilla tuotteilla siirtoverkonhaltijan on priorisoitava päivänsäisiä tuotteita seuraavan päivän tuotteisiin nähden, jos ja siinä määrin kuin se on asianmukaista.

3. Siirtoverkonhaltija voi pyytää kansalliselta sääntelyviranomaiselta lupaa käydä kauppaa vierekkäisellä tasehallinta-alueella sellaisella kaasulla, joka siirretään kyseiselle tasehallinta-alueelle tai kyseiseltä tasehallinta-alueelta, jolloin tällainen kauppa toimisi vaihtoehtona kaupalle, jota siirtoverkonhaltija käy omistuksen kohteena olevilla tuotteilla ja/tai sijaintiriippuvaisilla tuotteilla omalla (omilla) tasehallinta-alueellaan (-alueillaan). Päättäessään luvan myöntämisestä kansallinen sääntelyviranomaisen voi harkita vaihtoehtoisia ratkaisuja, joilla voidaan parantaa kotimarkkinoiden toimintaa. Siirtoverkonhaltijan ja kansallisen sääntelyviranomaisen on tarkasteltava sovellettavia ehtoja ja edellytyksiä vuosittain uudelleen. Tämän tasehallintatoimen käyttö ei saa rajoittaa verkonkäyttäjien mahdollisuutta saada ja käyttää kyseisen yhteenliitännäkapasiteettia.

4. Siirtoverkonhaltijan on julkaistava vuosittain tiedot kunkin 1 kohdassa asetetun vaatimuksen mukaisesti toteutettujen sekä 3 kohdan mukaisesti toteutettujen tasehallintatoimien kustannuksista, käyttötilheydestä ja määrästä.

10 artikla

Kauppapaikka

1. Hankkiakseen lyhytaikaisia standardoituja tuotteita siirtoverkonhaltijan on käytävä kauppaa kauppapaikalla, joka täyttää kaikki seuraavat perusteet:

- a) se tarjoaa koko kaasutoimituspäivän ajan riittävää tukea sekä verkkokäyttäjille, jotka käyvät kauppaa lyhytaikaisilla standardoiduilla tuotteilla, että siirtoverkonhaltijoille, jotka käyvät kauppaa tällaisilla tuotteilla toteuttaakseen asianmukaisia tasehallintatoimia;
- b) se tarjoaa avoimen ja syrjimättömän pääsyn;
- c) se tarjoaa palveluja yhdenvertaisen kohtelun mukaisesti;
- d) se varmistaa anonyymin kaupankäynnin ainakin siihen asti, kun liiketoimesta on päätetty;
- e) se tarjoaa kaikille kaupankäyntiosapuolille yksityiskohtaiset tiedot ajankohtaisista osto- ja myyntitarjouksista;
- f) se varmistaa, että kaikista kaupoista ilmoitetaan asianmukaisesti siirtoverkonhaltijalle.

2. Siirtoverkonhaltijan on pyrittävä varmistamaan, että 1 kohdassa vahvistetut perusteet täyttyvät ainakin yhdellä kauppapaikalla. Jos siirtoverkonhaltija ei ole voinut varmistaa, että kyseiset perusteet täyttyvät ainakin yhdellä kauppapaikalla, sen on toteutettava toimenpiteet, jotka tarvitaan 47 artiklan mukaisen tasehallinnan kauppapaikan tai yhteisen tasehallinnan kauppapaikan perustamiseksi.

3. Kun yksittäisestä kaupasta on päätetty, siirtoverkonhaltija antaa kaupankäyntiosapuolten saataville riittävästi yksityiskohtaisia tietoja, jotta kauppa voidaan vahvistaa.

4. Kaupankäyntiosapuolen vastuulla on toimittaa siirtoverkonhaltijalle 5 artiklan mukainen kaupankäynti-ilmoitus, jolle tätä vastuuta ole annettu kauppapaikan ylläpitäjälle tai kolmannelle osapuolelle kauppapaikan sovellettavien sääntöjen mukaisesti.

5. Kauppapaikan ylläpitäjän on

- a) julkaistava kunkin kaupan jälkeen oston marginaalihinnan ja myynnin marginaalihinnan kehitys ilman aiheetonta viivytystä; tai
- b) annettava siirtoverkonhaltijalle tiedot, jos siirtoverkonhaltija päättää julkaista oston marginaalihinnan ja myynnin marginaalihinnan kehityksen. Siirtoverkonhaltijan on julkaistava nämä tiedot ilman aiheetonta viivytystä.

Jos samalla tasehallinta-alueella on useampi kuin yksi kauppapaikan ylläpitäjä, sovelletaan b alakohtaa.

6. Kauppapaikan ylläpitäjä saa antaa verkkokäyttäjille luvan käydä kauppaa kauppapaikallaan vain, jos verkkokäyttäjillä on oikeus tehdä kaupankäynti-ilmoituksia.

7. Jos verkkokäyttäjä menettää oikeutensa tehdä kaupan-
käynti-ilmoituksia voimassa olevan sopimusjärjestelyn nojalla, siirtoverkonhaltijan on ilmoitettava tästä ilman aiheetonta viivytystä kauppapaikan ylläpitäjälle, minkä seurauksena verkkokäyttäjä menettää väliaikaisesti oikeutensa käydä kauppaa kauppapaikalla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita korjaavia toimenpiteitä, joita kauppapaikan ylläpitäjällä on mahdollisuus käyttää tällaisessa tapauksessa kauppapaikan sovellettavien sääntöjen nojalla.

11 artikla

Kannustimet

1. Lyhytaikaisten standardoitujen tuotteiden markkinoiden likviditeetin parantamiseksi kansallinen sääntelyviranomaisen voi tarjota siirtoverkonhaltijalle kannustimia, jotta tämä toteuttaisi tasehallintatoimia tehokkaasti tai toteuttaisi niitä mahdollisimman paljon käymällä kauppaa lyhytaikaisilla standardoiduilla tuotteilla.

2. Siirtoverkonhaltija voi antaa kansallisen sääntelyviranomaisen hyväksyttäväksi kannustinmekanismiin, jonka on oltava tässä asetuksessa vahvistettujen yleisten periaatteiden mukainen.

3. Ennen kuin siirtoverkonhaltija antaa 2 kohdassa tarkoitetun ehdotuksen, se voi kuulla sidosryhmiä omasta aloitteestaan tai kansallisen sääntelyviranomaisen pyynnöstä.

4. Kannustinmekanismiin on täytettävä seuraavat edellytykset:

- a) sen on perustuttava siirtoverkonhaltijan suorituskykyyn siten, että siirtoverkonhaltijalle maksetaan rajattuja maksuja keskimääräistä paremmasta suorituskyvystä ja siirtoverkonhaltijan on maksettava rajattuja maksuja keskimääräistä heikommasta suorituskyvystä ja siirtoverkonhaltijan suorituskykyä mitataan vertaamalla sitä ennalta asetettuihin suorituskykytavoitteisiin, joihin voi kuulua muun muassa kustannustavoitteita;
- b) siinä on otettava huomioon keinot, joita siirtoverkonhaltija voi käyttää hallitakseen suorituskykyään;
- c) sen käytössä on otettava asianmukaisesti huomioon asianomaisten osapuolten välinen vastuunjako;
- d) se on mukautettava niiden kaasumarkkinoiden kehitystasoon, joilla se pannaan täytäntöön;
- e) kansallisen sääntelyviranomaisen on tarkasteltava sitä säännöllisesti uudelleen tiiviissä yhteistyössä siirtoverkonhaltijan kanssa arvioidakseen, mitä ja kuinka suuria muutoksia siihen mahdollisesti tarvitaan.

IV LUKU

ILMOITUKSET

12 artikla

Yleiset säännökset

1. Ilmoituksessa ja uudelleenilmoituksessa esitettävä kaasumäärä on ilmoitettava joko yksikkönä kWh/d, jos on kyse päiväkohtaisista ilmoituksista ja uudelleenilmoituksista, tai yksikkönä kWh/h, jos on kyse tuntikohtaisista ilmoituksista ja uudelleenilmoituksista.

2. Siirtoverkonhaltija voi erityistarpeidensa mukaisesti pyytää verkkokäyttäjää esittämään ilmoituksissa ja uudelleenilmoituksissa muita tietoja tässä asetuksessa vaadittujen tietojen lisäksi, muun muassa tarkan, ajantasaisen ja riittävän yksityiskohtaisen ennusteen odotetuista syötöistä ja ostoista.

3. Jäljempänä olevia 13–16 artiklaa, joissa käsitellään eriytettyjä kapasiteettituotteita koskevia ilmoituksia ja uudelleenilmoituksia, sovelletaan eriyttämättömiä kapasiteettituotteita koskeviin ilmoituksiin ja uudelleenilmoituksiin soveltuvin osin. Siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä yhteistyötä pannakseen eriyttämättömiä kapasiteettituotteita koskevista ilmoituksista ja uudelleenilmoituksista annetut säännöt täytäntöön yhteenliittämispisteissä.

4. Jäljempänä olevilla 15 artiklan 3 kohdalla ja 17 artiklan 1 kohdalla ei rajoiteta kaasunsiirtojärjestelmien kapasiteetinjakomekanismien verkkosäännön vahvistamisesta ja asetuksen (EY) N:o 715/2009 täydentämisestä 14 päivänä lokakuuta 2013 annetun komission asetuksen (EU) N:o 984/2013⁽¹⁾ 22 artiklassa vahvistetun, keskeytyksen aloittamisen vähimmäisaikaa koskevan säännön soveltamista.

13 artikla

Yhteenliittämispisteitä koskevissa ilmoituksissa ja uudelleenilmoituksissa annettavat tiedot

Yhteenliittämispisteitä koskevissa ilmoituksissa ja uudelleenilmoituksissa, jotka verkkokäyttäjät antavat siirtoverkonhaltijoille, on oltava ainakin seuraavat tiedot:

1. yhteenliittämispisteiden tunnistetiedot;
2. kaasuvirran suunta;
3. verkkokäyttäjän tunnistetiedot tai tarvittaessa sen tasehallintasalkun tunnistetiedot;
4. verkkokäyttäjän vastapuolen tunnistetiedot tai tarvittaessa vastapuolen tasehallintasalkun tunnistetiedot;
5. sen kaasuvirran alkamis- ja päättymisaika, josta ilmoitus tai uudelleenilmoitus annetaan;

⁽¹⁾ EUVL L 273, 15.10.2013, s. 5.

6. kaasutoimituspäivä D;

7. siirrettäväksi pyydetty kaasumäärä.

14 artikla

Ilmoitusmenettely yhteenliittämispisteissä

1. Verkkokäyttäjällä on oikeus toimittaa siirtoverkonhaltijalle kaasutoimituspäivää D koskeva ilmoitus viimeistään ennen ilmoittamisen määräajan päättymistä kaasutoimituspäivänä D-1. Ilmoittamisen määräaika on klo 13.00 UTC (talviaikaan) tai klo 12.00 UTC (kesäaikaan) kaasutoimituspäivänä D-1.

2. Siirtoverkonhaltijan on otettava huomioon viimeinen ilmoitus, jonka se on saanut verkkokäyttäjältä ennen ilmoittamisen määräajan päättymistä.

3. Siirtoverkonhaltijan on lähetettävä vahvistettuja määriä koskeva viesti asianomaisille verkkokäyttäjille viimeistään ennen vahvistamisen määräajan päättymistä kaasutoimituspäivänä D-1. Vahvistamisen määräaika on klo 15.00 UTC (talviaikaan) tai klo 14.00 UTC (kesäaikaan) kaasutoimituspäivänä D-1.

4. Yhteenliittämispisteiden kummankin puolen siirtoverkonhaltijat voivat sopia tarjoavansa ennakoilmoituskierron, jolla

- a) verkkokäyttäjät eivät ole velvollisia toimittamaan ilmoituksia;
- b) verkkokäyttäjät voivat toimittaa siirtoverkonhaltijoille kaasutoimituspäivää D koskevat ilmoitukset viimeistään klo 12.00 UTC (talviaikaan) tai klo 11.00 UTC (kesäaikaan) kaasutoimituspäivänä D-1;
- c) siirtoverkonhaltijan on lähetettävä vahvistettuja määriä koskeva viesti asianomaisille verkkokäyttäjille viimeistään klo 12.30 UTC (talviaikaan) tai klo 11.30 (kesäaikaan) kaasutoimituspäivänä D-1.

5. Jos verkkokäyttäjä ei ole lähettänyt pätevää ilmoitusta ennen ilmoittamisen määräajan päättymistä, asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on sovellettava ilmoitusten oletussääntöä, josta ne ovat sopineet keskenään. Yhteenliittämispisteessä voimassa oleva ilmoituksen oletussääntö on annettava siirtoverkonhaltijoiden verkkokäyttäjien saataville.

15 artikla

Uudelleenilmoitusmenettely yhteenliittämispisteissä

1. Verkkokäyttäjällä on oikeus toimittaa uudelleenilmoituksia uudelleenilmoitusajan kuluessa, joka alkaa heti vahvistamisen määräajan päätyttyä ja päättyy aikaisintaan kolme tuntia ennen kaasutoimituspäivän D päättymistä. Siirtoverkonhaltijan on käynnistettävä uudelleenilmoituskierron kunkin tunnin alkaessa uudelleenilmoitusajan kuluessa.

2. Siirtoverkonhaltijan on otettava uudelleenilmoituskierröksellä huomioon viimeinen uudelleenilmoitus, jonka se on saanut verkkokäyttäjältä ennen uudelleenilmoituskierröksen käynnistymistä.

3. Siirtoverkonhaltijan on lähetettävä vahvistettuja määriä koskeva viesti asianomaisille verkkokäyttäjille kahden tunnin kuluessa kunkin uudelleenilmoituskierröksen käynnistymisestä. Tosiasiallisen kaasuvirranmuutoksen alkamisaika on kaksi tuntia uudelleenilmoituskierröksen käynnistymisen jälkeen, paitsi jos

- a) verkkokäyttäjä pyytää myöhempää aikaa; tai
- b) siirtoverkonhaltija sallii varhaisemman ajan.

4. Oletuksena on, että jokainen kaasuvirranmuutos tapahtuu kunkin tunnin alkaessa.

16 artikla

Yhteenliitännätpisteitä koskevat erityissäännökset

1. Jos yhteenliitännätpisteessä on sekä päiväkohtaisia että tuntikohtaisia ilmoituksia ja uudelleenilmoituksia, siirtoverkonhaltijat tai (tarvittaessa) kansalliset sääntelyviranomaiset voivat kuulla sidosryhmiä, jotta voidaan selvittää, olisiko yhteenliitännätpisteiden kummallakin puolella annettava yhdenmukaistettuja ilmoituksia ja uudelleenilmoituksia. Kuulemisessa on tarkasteltava ainakin seuraavia seikkoja:

- a) taloudelliset vaikutukset siirtoverkonhaltijoihin ja verkkokäyttäjiin;
- b) vaikutukset rajat ylittävään kauppaan;
- c) vaikutukset päiväkohtaiseen tasehallintajärjestelmään yhteenliitännätpisteessä (-pisteissä).

2. Mahdolliset ehdotetut muutokset on hyväksyttävä kuulemisen jälkeen kansallisilla sääntelyviranomaisilla. Kun ehdotetut muutokset on hyväksytty, siirtoverkonhaltijoiden on niiden mukaisesti muutettava olemassa olevia yhteenliittämissopimuksia ja siirtosopimuksia tai muita oikeudellisesti sitovia sopimuksia ja julkaistava kyseiset muutokset.

17 artikla

Ilmoitusten ja uudelleenilmoitusten hylkääminen tai pyydetyn kaasumäärän muuttaminen yhteenliitännätpisteissä

1. Siirtoverkonhaltija voi hylätä

- a) ilmoituksen tai uudelleenilmoituksen viimeistään kahden tunnin kuluttua ilmoittamisen määräajan päättymisestä tai uudelleenilmoituskierröksen käynnistymisestä seuraavissa tapauksissa:
  - i) ilmoitus tai uudelleenilmoitus ei ole sisällöltään vaatimusten mukainen;
  - ii) sen on toimittanut jokin muu yksikkö kuin verkkokäyttäjä;

iii) päiväkohtaisen ilmoituksen tai uudelleenilmoituksen hyväksyminen johtaisi negatiiviseen epäsuoraan virtausmäärään;

iv) se ylittää verkkokäyttäjälle jaetun kapasiteetin;

b) uudelleenilmoituksen viimeistään kahden tunnin kuluttua uudelleenilmoituskierröksen käynnistymisestä seuraavissa muissa tapauksissa:

i) uudelleenilmoitus ylittää verkkokäyttäjälle jäljellä oleviksi tunneiksi jaetun kapasiteetin, paitsi jos annetulla uudelleenilmoituksella pyydetään keskeytyvää kapasiteettia, kun siirtoverkonhaltija sellaista tarjoaa;

ii) tuntikohtaisen uudelleenilmoituksen hyväksyminen johtaisi odotettuun kaasuvirranmuutokseen ennen uudelleenilmoituskierröksen päättymistä.

2. Siirtoverkonhaltija ei saa hylätä verkkokäyttäjän ilmoitusta ja uudelleenilmoitusta pelkästään sillä perusteella, että kyseisen verkkokäyttäjän suunnitellut syötöt eivät vastaa sen suunniteltuja ottoja.

3. Jos uudelleenilmoitus hylätään, siirtoverkonhaltijan on käytettävä verkkokäyttäjän viimeistä vahvistettua määrää, jos sellainen on olemassa.

4. Rajoittamatta erityisehtoja ja -edellytyksiä, joita sovelletaan keskeytyvään kapasiteettiin ja ylikuormituksen hallintaa koskevien sääntöjen piiriin kuuluvaan kapasiteettiin, siirtoverkonhaltija saa periaatteessa muuttaa ilmoituksessa tai uudelleenilmoituksessa pyydettyä kaasumäärää ainoastaan poikkeustapauksissa ja hätätilanteissa, kun verkon varmuuteen ja stabiiliuteen kohdistuu ilmeinen vaara. Siirtoverkonhaltijan on ilmoitettava kaikista tällaisista toteutetuista toimista kansalliselle sääntelyviranomaiselle.

18 artikla

Ilmoitus- ja uudelleenilmoitusmenettely muissa pisteissä kuin yhteenliitännätpisteissä

1. Kansallisen sääntelyviranomaisen on siirtoverkonhaltijaa kuultuaan vahvistettava, missä muissa pisteissä kuin yhteenliitännätpisteissä vaaditaan ilmoituksia ja uudelleenilmoituksia, jolle tätä ole jo vahvistettu.

2. Jos ilmoituksia ja uudelleenilmoituksia vaaditaan muissa pisteissä kuin yhteenliitännätpisteissä, sovelletaan seuraavia periaatteita:

- a) verkkokäyttäjillä on oikeus tehdä kaasutoimituspäiväksi uudelleenilmoituksia;
- b) siirtoverkonhaltijan on vahvistettava tai hylättävä tehdyt ilmoitukset ja uudelleenilmoitukset ottaen huomioon 17 artiklan mukaiset aikarajat.

V LUKU

PÄIVÄKOHTAISET TASEPOIKKEAMAMAKSUT

19 artikla

Yleiset säännökset

1. Verkonkäyttäjän on (tapauksen mukaan) maksettava tai saatava päiväkohtaiset tasepoikkeamamaksut kunkin kaasutoimituspäivän päiväkohtaisesta tasepoikkeamamäärästään.
2. Päiväkohtaiset tasepoikkeamamaksut on ilmoitettava erikseen siirtoverkonhaltijan verkkokäyttäjille osoittamissa laskuissa.
3. Päiväkohtaisen tasepoikkeamamaksun on vastattava kustannuksia, ja siinä on otettava huomioon mahdolliset siirtoverkonhaltijan tasehallintatoimiin liittyvät hinnat sekä 22 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu pieni mukautus.

20 artikla

Päiväkohtaisen tasepoikkeamamaksun laskentamenetelmä

1. Siirtoverkonhaltijan on hyväksyttävä tasehallinta-alueellaan käytettävä päiväkohtaisen tasepoikkeamamaksun laskentamenetelmä kansallisella sääntelyviranomaisella.
2. Kun päiväkohtaisen tasepoikkeaman laskentamenetelmä on hyväksytty, se on julkaistava asiaankuuluvalla verkkosivustolla. Sen mahdolliset päivitykset on julkaistava viipymättä.
3. Päiväkohtaisen tasepoikkeamamaksun laskentamenetelmässä on vahvistettava
  - a) 21 artiklan mukainen päiväkohtaisen tasepoikkeamamäärän laskenta;
  - b) 22 artiklan mukainen sovellettavan hinnan johtaminen; ja
  - c) muut tarvittavat parametrit.

21 artikla

Päiväkohtaisen tasepoikkeamamäärän laskenta

1. Siirtoverkonhaltijan on laskettava kultakin kaasutoimituspäivältä päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä verkkokäyttäjän jokaista tasehallintasalkkua varten seuraavan kaavan mukaisesti:

päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä = syötöt – otot

2. Päiväkohtaisen tasepoikkeamamäärän laskentaa on muutettava vastaavasti, jos
  - a) tarjotaan putkilinjavarastointiin liittyvää joustopalvelua; ja/tai
  - b) käytössä on järjestely, jossa verkkokäyttäjät toimittavat kaasua, luontoissuorituksena toimitettava kaasu mukaan luettuina, korvaamaan

- i) kaasu, jonka ei katsota kuuluvan kaasun ottoon järjestelmästä, kuten hävikit ja mittausvirheet; ja/tai
- ii) siirtoverkonhaltijan järjestelmän toimintaan käyttämä kaasu, kuten polttokaasu.

3. Jos verkkokäyttäjän kaasutoimituspäiväksi tekemien syötöjen summa vastaa sen kyseiseksi kaasutoimituspäiväksi tekemien ottojen summaa, verkkokäyttäjän taseen katsotaan olevan kyseisen kaasutoimituspäivän osalta tasapainossa.

4. Jos verkkokäyttäjän kaasutoimituspäiväksi tekemien syötöjen summa ei vastaa sen kyseiseksi kaasutoimituspäiväksi tekemien ottojen summaa, verkkokäyttäjän taseen katsotaan olevan kyseisen kaasutoimituspäivän osalta epätasapainossa, jolloin on sovellettava 23 artiklan mukaisia päiväkohtaisia tasepoikkeamamaksuja.

5. Siirtoverkonhaltijan on ilmoitettava verkkokäyttäjälle tämän alustavat ja lopulliset päiväkohtaiset tasepoikkeamamäärät 37 artiklan mukaisesti.

6. Päiväkohtaisen tasepoikkeamamaksun on perustuttava lopulliseen päiväkohtaiseen tasepoikkeamamäärään.

22 artikla

Sovellettava hinta

1. Sovellettava hinta määritetään 23 artiklan mukaista päiväkohtaisen tasepoikkeamamaksun laskentaa varten seuraavasti:
  - a) myynnin marginaalihinta, jos päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä on positiivinen (eli verkkokäyttäjällä on tehnyt kyseiseksi kaasutoimituspäiväksi enemmän syöttöjä kuin ottoja); tai
  - b) oston marginaalihinta, jos päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä on negatiivinen (eli verkkokäyttäjällä on tehnyt kyseiseksi kaasutoimituspäiväksi enemmän ottoja kuin syöttöjä).
2. Kunkin kaasutoimituspäivän myynnin marginaalihinta ja oston marginaalihinta lasketaan seuraavasti:
  - a) myynnin marginaalihinta on seuraavista kahdesta hinnasta pienempi:
    - i) kaikkien sellaisten kaasutoimituspäivää koskevien myyntien pienin hinta, jotka käydään omistuksen kohteena olevilla tuotteilla ja joihin siirtoverkonhaltija osallistuu; tai
    - ii) kyseiselle kaasutoimituspäivälle laskettu kaasun painotettu keskihinta miinus pieni mukautus;

b) oston marginaalihinta on seuraavista kahdesta hinnasta suurempi:

- i) kaikkien sellaisten kaasutoimituspäivää koskevien ostojen suurin hinta, jotka käydään omistuksen kohteena olevilla tuotteilla ja joihin siirtoverkonhaltija osallistuu; tai
- ii) kyseiselle kaasutoimituspäivälle laskettu kaasun painotettu keskihinta plus pieni mukautus.

3. Myynnin marginaalihinnan, oston marginaalihinnan ja painotetun keskihinnan määrittämiseksi niihin liittyvät kaupat on käytävä siirtoverkonhaltijan ennalta yksilöimillä kauppapaikoilla, jotka kansallinen sääntelyviranomaisen on hyväksynyt. Painotettu keskihinta on sellaisten kaasutoimituspäivää koskevien kauppajen energiayksiköllä painotettu keskihinta, jotka käydään omistuksen kohteena olevilla tuotteilla virtuaalisella kauppapaikalla.

4. Sellaisia tapauksia varten, joissa myynnin marginaalihintaa ja/tai oston marginaalihintaa ei voida määrittää 2 artiklan a ja b alakohdan mukaisesti, on vahvistettava oletussääntö.

5. Sijaintiriippuvaisten tuotteiden hinnat voidaan siirtoverkonhaltijan ehdotuksesta ja kansallisen sääntelyviranomaisen suostumuksella ottaa myynnin marginaalihinnan, oston marginaalihinnan ja painotetun keskihinnan määrittämisessä huomioon, jolloin on vastaavasti otettava huomioon, missä määrin siirtoverkonhaltija käyttää sijaintiriippuvaisia tuotteita.

6. Pienen mukautuksen on oltava seuraavien vaatimusten mukainen:

- a) sen on kannustettava verkkokäyttäjää tasapainottamaan syötönsä ja ottonsa;
- b) se on suunniteltava ja sitä on sovellettava syrjimättömällä tavalla, jottei
  - i) estettäisi uusien toimijoiden pääsyä markkinoille;
  - ii) estettäisi kilpailumarkkinoiden kehittymistä;
- c) se ei saa haitata rajat ylittävää kauppaa;
- d) se ei saa johtaa siihen, että päivakohtaisista tasepoikkeamaksuista koituu verkkokäyttäjille kohtuuton taloudellinen riski.

7. Pienen mukautuksen arvo voi olla myynnin marginaalihinnan määrittämisessä eri kuin oston marginaalihinnan määrittämisessä. Pienen mukautuksen arvo saa olla enintään kymmenen prosenttia painotetusta keskihinnasta, paitsi jos asianomainen siirtoverkonhaltija voi perustella tämän prosenttirajan ylityksen kansalliselle sääntelyviranomaiselle ja saa siltä hyväksynnän 20 artiklan mukaisesti.

23 artikla

Päiväkohtainen tasepoikkeamamaksu

1. Laseakseen päiväkohtaiset tasepoikkeamamaksut kullekin verkkokäyttäjälle siirtoverkonhaltijan on kerrottava verkkokäyttäjän päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä 22 artiklan mukaisella sovellettavalla hinnalla.

2. Päivakohtaisia tasepoikkeamamaksuja on sovellettava seuraavasti:

- a) jos verkkokäyttäjän päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä on kaasutoimituspäivän osalta positiivinen, verkkokäyttäjän katsotaan myyneen siirtoverkonhaltijalle kaasua päiväkohtaista tasepoikkeamamäärää vastaavan määrän, minkä vuoksi verkkokäyttäjällä on oikeus saada siirtoverkonhaltijalta hyvitys päiväkohtaisten tasepoikkeamamaksujen osalta; ja
- b) jos verkkokäyttäjän päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä on negatiivinen, verkkokäyttäjän katsotaan ostaneen siirtoverkonhaltijalta kaasua päiväkohtaista tasepoikkeamamäärää vastaavan määrän, minkä vuoksi verkkokäyttäjällä on velvollinen maksamaan siirtoverkonhaltijalle päiväkohtaiset tasepoikkeamamaksut.

VI LUKU

PÄIVÄNSISÄISET VELVOITTEET

24 artikla

Yleiset säännökset

1. Siirtoverkonhaltija saa soveltaa päivänsisäisiä velvoitteita ainoastaan kannustaakseen verkkokäyttäjää hallitsemaan päivänsisäistä positiotaan, jotta se voisi varmistaa siirtoverkkonsa järjestelmän toimivuuden ja minimoida tarpeensa toteuttaa tasehallintatoimia.

2. Jos siirtoverkonhaltija on velvollinen antamaan verkkokäyttäjille tietoja, jotta nämä voisivat hallita päivänsisäisiin positiioihinsa liittyviä riskejään, niitä on annettava säännöllisesti. Tarvittaessa tiedot on annettava kunkin verkkokäyttäjän kerran esittämästä pyynnöstä.

25 artikla

Päivänsisäisten velvoitteiden tyypit

Päivänsisäisiä velvoitteita on kolmea tyyppiä, joista jokainen kannustaa verkkokäyttäjää tässä artiklassa vahvistettuun erityistavoitteeseen:

1. Koko verkkoa koskeva päivänsisäinen velvoite

on suunniteltava siten, että se kannustaa verkkokäyttäjää pitämään siirtoverkon sen toimintarajoissa, ja siinä on vahvistettava

- a) siirtoverkon toimintarajat, joissa sen on pysyttävä;
- b) toimet, joita verkkokäyttäjät voivat toteuttaa pitääkseen siirtoverkon sen toimintarajoissa;

- c) tasehallintatoimet, jotka siirtoverkonhaltija toteuttaa, kun lähestytään siirtoverkon toimintarajoja tai saavutetaan nämä rajat;
- d) kustannusten ja/tai tulojen jakaminen verkkokäyttäjille ja/tai siirtoverkonhaltijan toteuttamien tasehallintatoimien vaikutukset näiden verkkokäyttäjien päivänsisäiseen positioon;
- e) kyseiseen veloitteeseen liittyvä maksu, jonka on perustuttava verkkokäyttäjän omaan päivänsisäiseen veloitteeseen.

2. Tasehallintasalkkua koskeva päivänsisäinen velvoite

on suunniteltava siten, että se kannustaa verkkokäyttäjiä pitämään oman positionsa kaasutoimituspäivän aikana ennalta määritetyissä rajoissa, ja siinä on vahvistettava

- a) kunkin tasehallintasalkun osalta rajat, joissa tasehallintasalkun on pysyttävä;
- b) edellä mainittujen rajojen määrittystapa;
- c) seuraukset, joita aiheutuu verkkokäyttäjille, jos ne eivät pysy määritetyissä rajoissa, ja tarvittaessa tiedot siitä, miten vastaava maksu lasketaan;
- d) kyseiseen veloitteeseen liittyvä maksu, jonka on perustuttava verkkokäyttäjän omaan päivänsisäiseen veloitteeseen.

3. Syöttö- ja ottopisteitä koskeva päivänsisäinen velvoite

on suunniteltava siten, että se tarjoaa verkkokäyttäjille kannustimia rajoittaa kaasuvirtaa tai kaasuvirran vaihtelua erityisolosuhteissa tietyissä syöttö- ja ottopisteissä, ja siinä on vahvistettava

- a) kaasuvirran ja/tai kaasuvirran vaihtelun rajat;
- b) syöttö- ja/tai ottopiste tai syöttö- ja/tai ottopisteiden ryhmät, joihin rajoja sovelletaan;
- c) rajojen soveltamisedellytykset;
- d) rajojen noudattamatta jättämisestä aiheutuvat seuraukset.

Tämä velvoite täydentää muita loppukäyttäjien kanssa tehtyjä sopimuksia, jotka sisältävät muun muassa fyysisistä kaasuvirtaa koskevia paikallisia erityisrajoituksia ja -veloitteita.

26 artikla

Päivänsisäisiä veloitteita koskevat vaatimukset

1. Siirtoverkonhaltija voi ehdottaa kansalliselle sääntelyviranomaiselle päivänsisäistä veloitetta tai sen muutosta. Se voi

yhdistää 25 artiklassa kuvattujen erilaisten veloitetyyppien ominaisuuksia, jos ehdotus täyttää 2 kohdassa säädetyt perusteet. Siirtoverkonhaltijan oikeus tehdä ehdotuksia ei rajoita kansallisen sääntelyviranomaisen oikeutta tehdä päätös omasta aloitteestaan.

2. Jokaisen päivänsisäisen veloitteen on täytettävä seuraavat perusteet:

- a) päivänsisäinen velvoite ja siihen mahdollisesti liittyvä maksu eivät saa aiheuttomasti estää rajat ylittävää kauppaa eivätkä uusien verkkokäyttäjien pääsyä merkityksellisille markkinoille;
- b) päivänsisäistä veloitetta saa soveltaa vain, jos verkkokäyttäjille on annettu riittävästi tietoa ennen kuin mahdollista päivänsisäistä maksua sovelletaan niiden syöttöihin ja/tai ottoihin ja niillä on kohtuulliset keinot reagoida hallitakseen riskipositiotaan;
- c) pääasialliset kustannukset, joita verkkokäyttäjille aiheutuu niiden tasehallintaveloitteista, liittyvät positioon, joka niillä on kaasutoimituspäivän päättyessä;
- d) päivänsisäisten maksujen on siinä määrin kuin se on mahdollista vastattava kustannuksia, joita siirtoverkonhaltijalle aiheutuu sellaisten tasehallintatoimien toteutuksesta, joihin maksut liittyvät;
- e) päivänsisäinen velvoite ei johda siihen, että verkkokäyttäjien positio kaasutoimituspäivän aikana nollautuu;

f) päivänsisäisen veloitteen käyttöönoton tuomat edut, jotka liittyvät siirtoverkon taloudelliseen ja tehokkaaseen toimintaan, myös virtuaalisessa kauppapaikassa tehtävien kauppohen likviditeettiin, ovat suurempia kuin sen käyttöönoton haitat.

3. Siirtoverkonhaltija voi ehdottaa erilaisia syöttö- ja ottopisteiden luokkia varten erilaisia päivänsisäisiä veloitteita tarjotakseen erilaisille verkkokäyttäjien luokille parempia kannustimia, jotta estettäisiin ristiintukeminen. Siirtoverkonhaltijan oikeus tehdä ehdotuksia ei rajoita kansallisen sääntelyviranomaisen oikeutta tehdä päätös omasta aloitteestaan.

4. Siirtoverkonhaltijan on kuultava sidosryhmiä, myös kansallisia sääntelyviranomaisia, asianomaisia jakeluverkonhaltijoita ja vierekkäisten tasehallinta-alueiden siirtoverkonhaltijoita, jokaisesta päivänsisäisestä veloitteesta, jonka se aikoo ottaa käyttöön, sekä menetelmästä ja oletuksista, joiden perusteella on päätelty, että velvoite täyttää 2 kohdassa säädetyt perusteet.

5. Siirtoverkonhaltijan on kuulemismenettelyn jälkeen laadittava suositusasiakirja, joka sisältää lopullisen ehdotuksen ja jossa analysoidaan seuraavia seikkoja:

- a) päivänsisäisen velvoitteen tarve ottaen huomioon siirtoverkon ominaisuudet ja joustovara, jota siirtoverkonhaltija voi käyttää ostamalla tai myymällä lyhytaikaisia standardoituja tuotteita tai käyttämällä tasehallintapalveluja III luvun mukaisesti;
- b) saatavilla olevat tiedot, joiden avulla verkkokäyttäjät voivat hallita päivänsisäisiä positioitaan oikea-aikaisesti;
- c) odotettavissa olevat taloudelliset vaikutukset verkkokäyttäjiiin;
- d) vaikutukset uusiin verkkokäyttäjiiin, jotka tulevat merkityksellisille markkinoille, mukaan luettuina mahdolliset kohtuuttomat haittavaikutukset niihin;
- e) vaikutukset rajat ylittävään kauppaan, mukaan luettuna mahdolliset vaikutukset tasehallintaan vierekkäisillä tasehallintalueilla;
- f) vaikutukset lyhytaikaisiin kaasutukkumarkkinoihin ja niiden likviditeettiin;
- g) päivänsisäisen velvoitteen syrjimättömyys.

6. Siirtoverkonhaltijan on toimitettava suositusasiakirja kansalliselle sääntelyviranomaiselle, jotta tämä hyväksyisi ehdotuksen 27 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Samalla siirtoverkonhaltijan on julkaistava tämä suositusasiakirja, jollei siirtoverkonhaltijan mahdollisista salassapitovelvollisuuksista muuta johdu, ja lähetettävä se Kaasu-ENTSOlle tiedoksi.

27 artikla

Kansallisen sääntelyviranomaisen päätöksenteko

1. Kansallisen sääntelyviranomaisen on tehtävä ja julkaistava perusteltu päätös kuuden kuukauden kuluessa täydellisen suositusasiakirjan vastaanottamisesta. Päätäessään ehdotetun päivänsisäisen velvoitteen hyväksymisestä kansallisen sääntelyviranomaisen on arvioitava, täyttääkö päivänsisäinen velvoite 26 artiklan 2 kohdassa säädetty perusteet.

2. Ennen perustellun päätöksen tekemistä kansallisen sääntelyviranomaisen on kuultava asiasta vierekkäisten jäsenvaltioiden kansallisia sääntelyviranomaisia ja otettava huomioon niiden lausunnot. Vierekkäisten jäsenvaltioiden kansalliset sääntelyviranomaiset voivat pyytää asetuksen (EY) N:o 713/2009 7 artiklan 4 kohdan mukaisesti virastolta lausuntoa 1 kohdassa tarkoitusta päätöksestä.

28 artikla

Olemassa olevat päivänsisäiset velvoitteet

Siirtoverkonhaltijan, jolla on päivänsisäisiä velvoitteita tämän asetuksen voimaantulopäivänä, on kuuden kuukauden kuluessa mainitusta päivästä noudatettava 26 artiklan 5–7 kohdassa säädettyä menettelyä ja toimitettava kyseiset päivänsisäiset velvoitteet 27 artiklan mukaisesti kansallisen sääntelyviranomaisen hyväksyttäväksi voidakseen jatkaa niiden käyttöä.

VII LUKU

NEUTRALOINTIJÄRJESTELYT

29 artikla

Neutraaliuden periaatteet

1. Siirtoverkonhaltijalle ei saa koitua voittoa tai tappiota siitä, että se suorittaa tai vastaanottaa päiväkohtaisia tasepoikkeamamaksuja, päivänsisäisiä maksuja, tasehallintatoimiin liittyviä maksuja ja muita maksuja, jotka liittyvät sen tasehallintatoimintoihin, joihin on pidettävä kaikkia toimintoja, jotka siirtoverkonhaltija toteuttaa täyttääkseen tässä asetuksessa säädetty velvollisuutensa.

2. Siirtoverkonhaltijan on siirrettävä verkkokäyttäjille:

- a) kaikki kustannukset ja tulot, jotka aiheutuvat päiväkohtaisista tasepoikkeamamaksuista ja päivänsisäisistä maksuista;
- b) kaikki kustannukset ja tulot, jotka aiheutuvat 9 artiklan mukaisesti toteutetuista tasehallintatoimista, jollei kansallinen sääntelyviranomaisen katso, että nämä kustannukset ja tulot ovat sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaan aiheutuneet tehottomuudesta. Tämän näkemyksen on perustuttava arvioon, joka
  - i) osoittaa, missä määrin siirtoverkonhaltija olisi kohtuullisesti voinut vähentää tasehallintatoimesta aiheutuvia kustannuksia sitä toteuttaessaan; ja
  - ii) on tehtävä tiedoista, ajasta ja välineistä, jotka siirtoverkonhaltijalla oli käytettävissään sinä hetkenä, jona se päätti toteuttaa tasehallintatoimen;

c) kaikki muut kustannukset ja tulot, jotka liittyvät siirtoverkonhaltijan toteuttamiin tasehallintatoimintoihin, jollei kansallinen sääntelyviranomaisen katso, että nämä kustannukset ja tulot ovat sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaan aiheutuneet tehottomuudesta.

3. Jos kannustin, jolla edistetään tasehallintatoimien tehokasta toteutusta, pannaan täytäntöön, yhteenlaskettu taloudellinen tappio on rajoitettava tehottomuudesta aiheutuneisiin siirtoverkonhaltijan kustannuksiin ja tuloihin.

4. Siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava asiaankuuluvat tiedot, jotka koskevat 1 kohdassa tarkoitettuja, yhteenlaskettuja maksuja ja yhteenlaskettuja tasehallinnan neutralointimaksuja, vähintään yhtä usein kuin verkkokäyttäjille lähetetään näitä maksuja koskevat laskut, ja ainakin kerran kuukaudessa.

5. Sen estämättä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, siirtoverkonhaltija voi tasehallinnasta vastaavana olla 11 artiklassa tarkoitettun kannustinmekanismin kohteena.

30 artikla

Tasehallinnan neutralointimaksut

1. Tasehallinnan neutralointimaksu on maksatettava asianomaisella verkkokäyttäjällä tai maksettava tälle.

2. Kansallisen sääntelyviranomaisen on vahvistettava tai hyväksyttävä ja julkaistava tasehallinnan neutralointimaksujen laskentamenetelmä, mukaan luettuina näiden maksujen jakaminen verkkokäyttäjien kesken sekä luottoriskin hallintasäännöt.

3. Tasehallinnan neutralointimaksun on oltava oikeassa suhteessa siihen, miten paljon verkkokäyttäjä käyttää kyseisiä syötö- tai ottokohtia tai siirtoverkkoa.

4. Tasehallinnan neutralointimaksu on ilmoitettava erikseen, kun siitä lähetetään lasku verkkokäyttäjille, ja laskuun on liitettävä riittävästi lisätietoja, jotka määritellään 2 kohdassa tarkoitettussa menetelmässä.

5. Jos sovelletaan muunnelman 2 mukaista tietojenantomallia, jolloin tasehallinnan neutralointimaksu voi perustua ennustettuihin kustannuksiin ja tuloihin, siirtoverkonhaltijan käyttämässä tasehallinnan neutralointimaksun laskentamenetelmässä on oltava säännöt erillisestä tasehallinnan neutralointimaksusta harvemmin kuin päivittäin mitattavia ottoja varten.

6. Siirtoverkonhaltijan käyttämässä tasehallinnan neutralointimaksun laskentamenetelmässä voidaan tarvittaessa antaa säännöt siitä, miten tasehallinnan neutralointimaksu jaetaan komponentteihin ja vastaavat summat jaetaan verkkokäyttäjien kesken ristiintukemisen vähentämiseksi.

31 artikla

Luottoriskin hallintajärjestelyt

1. Siirtoverkonhaltijalla on oikeus toteuttaa tarvittavat toimenpiteet ja asettaa verkkokäyttäjille asianmukaiset sopimusperusteiset vaatimukset, rahavakuudet mukaan luettuina, vähentääkseen 29 ja 30 artiklassa tarkoitettuihin, eräännyviin maksuihin liittyvää maksukyvttömyysriskiään.

2. Sopimusperusteisissa vaatimuksissa on noudatettava avoimen ja yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, niiden on oltava oikeasuhteisia tarkoitukseensa nähden, ja ne on määriteltävä 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa menetelmässä.

3. Verkkokäyttäjistä johtuvassa maksulainlyöntitapauksessa siirtoverkonhaltija ei ole velvollinen vastaamaan mahdollisista tappioista, jos 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden vaatimukset on pantu asianmukaisesti täytäntöön, ja tällaiset tappiot on korvattava 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla menetelmällä.

VIII LUKU

TIETOJEN ANTAMINEN

32 artikla

Siirtoverkonhaltijoiden tietojenantovelvoitteet verkkokäyttäjää kohtaan

Siirtoverkonhaltijan on annettava verkkokäyttäjille tiedot

1. siirtoverkon yleisestä tilasta asetuksen (EY) N:o 715/2009 liitteessä I olevan 3.4 kohdan 5 alakohdan mukaisesti;

2. III luvussa tarkoitetuista siirtoverkonhaltijan tasehallintatoimista;

3. verkkokäyttäjän kaasutoimituspäiväksi tekemistä syötöistä ja ostoista 33–42 artiklan mukaisesti.

33 artikla

Yleiset säännökset

1. Jollei siirtoverkonhaltija ole jo antanut kaikkia 32 artiklassa tarkoitettuja tietoja asetuksen (EY) N:o 715/2009 liitteessä I olevan 3.1.2 kohdan mukaisesti, sen on annettava nämä tiedot seuraavasti:

a) siirtoverkonhaltijan verkkosivustolla tai muussa järjestelmässä, jossa tiedot annetaan sähköisessä muodossa;

b) maksutta verkkokäyttäjien saataville;

c) käyttäjäystävällisessä muodossa;

d) selkeässä muodossa siten, että tiedot ovat helposti kvantifioitavissa ja saatavilla;

e) syrjimättömästi;

f) käyttämällä johdonmukaisesti yksikköä kWh tai yksikköjä kWh/d and kWh/h;

g) jäsenvaltion virallisella kielellä (virallisilla kielillä) sekä englanniksi.

2. Jos mitattavaa määrää ei voida lukea mittarista, voidaan käyttää korvaavaa arvoa. Tätä korvaavaa arvoa käytetään vaihtoehtoisena viitearvona ilman siirtoverkonhaltijan antamaa lisätakuuta.

3. Tietojen antamista saataville ei saa tulkita siten, että se tarjoaisi muun takuun kuin mahdollisuuden saada tiedot määrättyssä muodossa ja määrättyllä välineellä, kuten verkkosivuston tai internetosoitteen välityksellä, ja tämän yhteydessä verkkokäyttäjille mahdollisuuden saada tiedot normaaleissa käyttöolosuhteissa. Siirtoverkonhaltijat eivät ole missään tapauksessa velvollisia antamaan muuta takuuta eivätkä etenkään sellaista, joka liittyisi verkkokäyttäjien tietotekniikkajärjestelmään.

4. Kansallisen sääntelyviranomaisen on vahvistettava yksi tietojenantomalli tasehallinta-alueen kohden. Annettaessa tietoja, jotka koskevat päivänsisäisesti mitattavia syöttöjä ja ottoja, kaikkiin malleihin on sovellettava samoja sääntöjä.

5. Tasehallinta-alueilla, joilla halutaan soveltaa muunnelman 2 mukaista tietojenantomallia tämän asetuksen tultua voimaan, siirtoverkonhaltijan tai tarvittaessa kansallisen sääntelyviranomaisen on tehtävä etukäteen markkinatutkimus.

34 artikla

Päivänsisäisesti mitattavat syötöt ja otot

1. Jos on kyse tasehallinta-alueelle tehtävistä päivänsisäisesti mitattavista syötöistä ja tasehallinta-alueelta tehtävistä päivänsisäisesti mitattavista ostoista, joissa verkkokäyttäjän määränjako vastaa sen vahvistettua määrää, siirtoverkonhaltija ei ole velvollinen antamaan muita tietoja kuin vahvistetun määrän.

2. Jos on kyse tasehallinta-alueelle tehtävistä päivänsisäisesti mitattavista syötöistä ja tasehallinta-alueelta tehtävistä päivänsisäisesti mitattavista ostoista, joissa verkkokäyttäjän määränjako ei vastaa sen vahvistettua määrää, siirtoverkonhaltijan on kaasutoimituspäivänä D annettava verkkokäyttäjille vähintään kaksi päivitystä niiden mitatuista virroista ainakin yhteenlaskettujen päivänsisäisesti mitattavien syöttöjen ja ottojen osalta, jolloin siirtoverkonhaltija voi valita jommankumman seuraavista kahdesta vaihtoehdosta:

- a) jokainen päivitys kattaa kaasuvirrat kyseisen kaasutoimituspäivän D alusta alkaen; tai
- b) jokainen päivitys kattaa edellisen päivityksen jälkeiset uudet kaasuvirrat.

3. Ensimmäisten päivitysten on katettava vähintään neljän tunnin kaasuvirta kaasutoimituspäivänä D. Nämä päivitykset on annettava ilman aiheutonta viivytystä ja neljän tunnin kuluessa kaasuvirran jälkeen viimeistään klo 17.00 UTC (talviaikaan) tai klo 16.00 UTC (kesäaikaan).

4. Siirtoverkonhaltijan on vahvistettava toisen päivityksen antamisajankohta, kun kansallinen sääntelyviranomaisen on sen hyväksynyt, ja julkaistava se.

5. Siirtoverkonhaltija voi pyytää verkkokäyttäjää ilmoittamaan, mitkä 2 kohdassa tarkoitetuista tiedoista ovat sen saatavilla. Saamansa vastauksen perusteella siirtoverkonhaltijan

on annettava verkkokäyttäjälle 2–4 kohdan mukaisesti tiedot, jotka eivät ole sen saatavilla.

6. Jos siirtoverkonhaltija ei ole vastuussa kaasumäärien jakamisesta verkkokäyttäjien kesken määränjaon yhteydessä, sen on 2 kohdasta poiketen annettava ainakin yhteenlaskettuja syöttöjä ja ottoja koskevat tiedot vähintään kaksi kertaa kaasutoimituspäivää D kohden kyseisenä kaasutoimituspäivänä D.

35 artikla

Päivittäin mitattavat otot

1. Sovellettaessa muunnelman 1 mukaista tietojenantomallia siirtoverkonhaltijan on kaasutoimituspäivänä D annettava verkkokäyttäjille vähintään kaksi päivitystä niille jaetuista mitatuista virroista ainakin yhteenlaskettujen päivänsisäisesti mitattavien ottojen osalta, jolloin siirtoverkonhaltija voi valita jommankumman seuraavista kahdesta vaihtoehdosta:

- a) jokainen päivitys kattaa kaasuvirrat kyseisen kaasutoimituspäivän D alusta alkaen; tai
- b) jokainen päivitys kattaa edellisen päivityksen jälkeiset uudet kaasuvirrat.

2. Jokainen päivitys on annettava kahden tunnin kuluessa siitä, kun viimeinen tunti, jona kaasuvirtoja on siirretty, on päättynyt.

36 artikla

Harvemmin kuin päivittäin mitattavat otot

1. Sovellettaessa perustapauksen mukaista tietojenantomallia

- a) siirtoverkonhaltijan on kaasutoimituspäivänä D-1 annettava verkkokäyttäjille kaasutoimituspäivää D koskeva ennuste niiden harvemmin kuin päivittäin mitattavista ostoista viimeistään klo 12.00 UTC (talviaikaan) tai klo 11.00 UTC (kesäaikaan);
- b) siirtoverkonhaltijan on kaasutoimituspäivänä D annettava verkkokäyttäjille vähintään kaksi päivitystä niiden harvemmin kuin päivittäin mitattavien ottoja koskevasta ennusteesta.

2. Ensimmäinen päivitys on annettava viimeistään klo 13.00 UTC (talviaikaan) tai klo 12.00 UTC (kesäaikaan).

3. Siirtoverkonhaltija on vahvistettava toisen päivityksen antamisajankohta, kun kansallinen sääntelyviranomaisen on sen hyväksynyt, ja julkaistava se. Tässä yhteydessä on otettava huomioon

- a) lyhytaikaisten standardoitujen tuotteiden saatavuus kauppa-
paikalla;
- b) verkkokäyttäjän harvemmin kuin päivittäin mitattavien ottoja koskevan ennusteen tarkkuus sen antamisajankohtaan verrattuna;

c) 15 artiklan 1 kohdan mukainen uudelleenilmoitusajan päätymisaika;

d) verkkokäyttäjän harvemmin kuin päivittäin mitattavia ottoja koskevan ennusteen ensimmäisen päivityksen antamisaika.

4. Sovellettaessa muunnelman 1 mukaista tietojenantomallia siirtoverkonhaltijan on kaasutoimituspäivänä D annettava verkkokäyttäjille vähintään kaksi päivitystä niille jaetuista mitatuista virroista ainakin yhteenlaskettujen harvemmin kuin päivittäin mitattavien ottojen osalta 35 artiklan mukaisesti.

5. Sovellettaessa muunnelman 2 mukaista tietojenantomallia siirtoverkonhaltijan on kaasutoimituspäivänä D-1 annettava verkkokäyttäjille 1 kohdan a alakohdassa mainittu kaasutoimituspäivää D koskeva ennuste niiden harvemmin kuin päivittäin mitattavista ostoista.

37 artikla

Syötöt ja otot kaasutoimituspäivän jälkeen

1. Siirtoverkonhaltijan on viimeistään kaasutoimituspäivän D+1 päättyessä annettava jokaiselle verkkokäyttäjälle tiedot sen syöttöjä ja ottoja koskevasta ensimmäisestä määränjaoista kaasutoimituspäivänä D sekä alustava päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä seuraavasti:

a) perustapauksen ja muunnelman 1 mukaisissa tietojenantomalleissa kaikki jakeluverkkoon toimitettu kaasu on jaettava määrällisesti;

b) muunnelman 2 mukaisessa tietojenantomallissa harvemmin kuin päivittäin mitattavien ottojen on vastattava verkkokäyttäjän harvemmin kuin päivittäin mitattavista ostoista laadittua seuraavan päivän ennustetta;

c) muunnelman 1 mukaisessa tietojenantomallissa alustava määränjako ja alustava päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä katsotaan lopulliseksi määränjaoiksi ja lopulliseksi päiväkohtaiseksi tasepoikkeamamääräksi.

2. Sovellettaessa 47–51 artiklassa tarkoitettua väliaikaistoinmenpidettä alustava määränjako ja alustava päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä voidaan ilmoittaa kolmen kaasutoimituspäivän kuluessa kaasutoimituspäivästä D, jos 1 kohdan noudattaminen ei ole teknisesti tai toiminnallisesti mahdollista.

3. Siirtoverkonhaltijan on ilmoitettava kullekin verkkokäyttäjälle sen syöttöjä ja ottoja koskeva lopullinen määränjako ja lopullinen päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä sovellettavissa kansallisissa säännöissä vahvistetun ajan kuluessa.

38 artikla

Kustannus-hyötyanalyysi

1. Siirtoverkonhaltijoiden on kahden vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta arvioitava kustannukset ja hyödyt, jotka saadaan

a) antamalla verkkokäyttäjille tietoja tiheämmin aikavälein;

b) lyhentämällä tietojen antamisen määräaikoja;

c) parantamalla annettavien tietojen tarkkuutta.

Kustannus-hyötyanalyysissä kustannukset ja hyödyt on eriteltävä asianomaisten osapuolten luokkien mukaan.

2. Siirtoverkonhaltijan on kuultava tästä arvioinnista sidosryhmiä yhteistyössä sellaisten jakeluverkonhaltijoiden kanssa, joita asia koskee.

3. Kansallinen sääntelyviranomainen päättää kuulemisen tulosten perusteella mahdollisista asiaankuuluvista muutoksista tietojen antamiseen.

39 artikla

Jakeluverkonhaltijaa (-haltijoita) ja ennusteenlaatijaa (-laatijoita) koskevat tietojenantovelvoitteet

1. Jokaisen tasehallinta-alueeseen kuuluvan jakeluverkonhaltijan ja jokaisen ennusteenlaatijan on annettava asianomaisten tasehallinta-alueen siirtoverkonhaltijalle tämän tarvitsemat tiedot, jotta verkkokäyttäjille voitaisiin antaa tämän asetuksen mukaisesti tietoja. Näihin tietoihin kuuluvat syötöt jakeluverkkoon ja otot jakeluverkosta riippumatta siitä, kuuluuko jakeluverkko tasehallinta-alueeseen vai ei.

2. Tiedot, niiden muoto ja antamismenettely on määriteltävä siirtoverkonhaltijan, jakeluverkonhaltijan ja tarvittaessa ennusteenlaatijan yhteistyönä sen varmistamiseksi, että siirtoverkonhaltija antaa verkkokäyttäjille tietoja tämän luvun ja erityisesti 33 artiklan 1 kohdassa säädettyjen perusteiden mukaisesti.

3. Tiedot on annettava siirtoverkonhaltijalle sovellettavissa kansallisissa säännöissä vahvistetussa muodossa, jonka on vastattava sitä muotoa, jota siirtoverkonhaltija käyttää antaessaan tietoja verkkokäyttäjille.

4. Kansallinen sääntelyviranomainen voi pyytää siirtoverkonhaltijaa, jakeluverkonhaltijaa ja ennusteenlaatijaa ehdottamaan kannustinmekanismia, joka kannustaa tarkan ennusteen laatimiseen verkkokäyttäjän harvemmin kuin päivittäin mitattavista ostoista ja jonka on täytettävä siirtoverkonhaltijaa koskevat 11 artiklan 4 kohdassa säädetyt perusteet.

5. Kansallisen sääntelyviranomaisen on nimettävä tasehallinta-alueen ennusteenlaatija kuultuaan ensin asianomaisia siirtoverkonhaltijoita ja jakeluverkonhaltijoita. Ennusteenlaatijan on vastattava verkonkäyttäjän harvemmin kuin päivittäin mitattavia ottoja koskevan ennusteen ja tarvittaessa myöhempää määränjakoa koskevan ennusteen laadinnasta. Ennusteenlaatija voi olla siirtoverkonhaltija, jakeluverkonhaltija tai kolmas osapuoli.

40 artikla

Jakeluverkonhaltijan (-haltijoiden) tietojenantovelvoitteet siirtoverkonhaltijaa kohtaan

Jakeluverkonhaltijan on annettava siirtoverkonhaltijalle tiedot jakeluverkkoa koskevista päivänsisäisesti ja päivittäin mitattavista syötöistä ja oistoista 34 artiklan 2–6 kohdassa sekä 35 ja 37 artiklassa säädettyjen tietojenantovaatimusten mukaisesti. Tiedot on annettava siirtoverkonhaltijalle riittävän aikaisin, jotta tämä voi antaa tiedot verkonkäyttäjille.

41 artikla

Jakeluverkonhaltijan (-haltijoiden) tietojenantovelvoitteet ennusteenlaatijaa kohtaan

1. Jakeluverkonhaltijat ovat vastuussa siitä, että ennusteenlaatijalle annetaan riittävät ja ajantasaiset tiedot 42 artiklan 2 kohdassa säädettyä menetelmää varten, jolla laaditaan ennuste verkonkäyttäjän harvemmin kuin päivittäin mitattavista oistoista. Tiedot on annettava oikea-aikaisesti ennusteenlaatijan asettamia määräaikoja noudattaen, jotta ne vastaisivat sen tarpeita.

2. Edellä oleva 1 kohta koskee muunnelmaa 1 soveltuvien osin.

42 artikla

Ennusteenlaatijan tietojenantovelvoitteet siirtoverkonhaltijaa kohtaan

1. Ennusteenlaatijan on annettava siirtoverkonhaltijalle ennusteet verkonkäyttäjän harvemmin kuin päivittäin mitattavista oistoista ja myöhemmistä määränjaoista 36 ja 37 artiklassa säädettyjen tietojenantovaatimusten mukaisesti. Tiedot on annettava siirtoverkonhaltijalle riittävän aikaisin, jotta siirtoverkonhaltija voi antaa tiedot verkonkäyttäjille ja jotta seuraavan päivän ja päivänsisäiset ennusteet verkonkäyttäjän harvemmin kuin päivittäin mitattavista oistoista voidaan antaa viimeistään yksi tunti ennen 36 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa mainittuja määräaikoja, paitsi jos siirtoverkonhaltija ja ennusteenlaatija sopivat myöhemmästä ajasta, joka riittää tietojen antamiseen siirtoverkonhaltijalta verkonkäyttäjälle.

2. Menetelmän, jolla verkonkäyttäjän harvemmin kuin päivittäin mitattavia ottoja koskeva ennuste laaditaan, on perustuttava tilastolliseen kysyntämalliin, jossa kullekin harvemmin kuin päivittäin mitattavalle otolle annetaan kuormitusprofiili ja joka muodostuu kaavasta, joka kuvaa kaasun kysynnän vaihtelua ja

sen riippuvuutta sellaisista muuttujista kuin lämpötila, viikonpäivä, asiakastyypit ja lomakaudet. Ennen menetelmän hyväksymistä siitä on järjestettävä kuuleminen.

3. Ennusteenlaatijan on julkaistava vähintään joka toinen vuosi kertomus verkonkäyttäjän harvemmin kuin päivittäin mitattavista ottoja koskevan ennusteen tarkkuudesta.

4. Siirtoverkonhaltijoiden on tarvittaessa annettava kaasuvirtoja koskevat tiedot riittävän aikaisin, jotta ennusteenlaatija voi noudattaa tämän artiklan mukaisia velvoitteitaan.

5. Edellä olevat 2–4 kohdat koskevat muunnelmaa 1 soveltuvien osin.

IX LUKU

PUTKILINJAVARASTOINTIIN LIITTYVÄ JOUSTOPALVELU

43 artikla

Yleiset säännökset

1. Siirtoverkonhaltija voi tarjota verkonkäyttäjille putkilinjavarastointiin liittyvän joustopalvelun käyttöä sen jälkeen, kun kansallinen sääntelyviranomainen on hyväksynyt siihen liittyvät ehdot ja edellytykset.

2. Ehtojen ja edellytysten, joita sovelletaan putkilinjavarastointiin liittyvään joustopalveluun, on oltava sopusoinnussa verkonkäyttäjän velvoitteen kanssa, jonka mukaan sen on tasapainotettava syöttönsä ja ottonsa kaasutoimituspäivän aikana.

3. Putkilinjavarastointiin liittyvä joustopalvelu on rajoitettava siirtoverkossa olevaan putkilinjavarastointiin liittyvään joustovaraan, jota asianomaisen siirtoverkonhaltijan arvion mukaan ei tarvita siirtoverkon siirtotoimintaan.

4. Kaasu, jonka verkonkäyttäjät syöttävät siirtoverkkoon tai ottavat siirtoverkosta käyttäessään tätä palvelua, on otettava huomioon laskettaessa niiden päiväkohtaista tasepoikkeamamäärää.

5. Edellä olevan VII luvun mukaista neutralointimekanismia ei sovelleta putkilinjavarastointiin liittyvään joustopalveluun, jollei kansallinen sääntelyviranomainen ole päättänyt toisenlaisesta järjestelystä.

6. Verkonkäyttäjien on ilmoitettava asianomaiselle siirtoverkonhaltijalle putkilinjavarastointiin liittyvän joustopalvelun käytöstä tekemällä ilmoituksia ja uudelleenilmoituksia.

7. Siirtoverkonhaltija voi olla vaatimatta, että verkonkäyttäjät tekevät 6 kohdassa tarkoitettuja ilmoituksia ja uudelleenilmoituksia, jos ilmoituksen tekemättä jättäminen ei haittaa lyhytaikaisen kaasutukkuusmarkkinoiden kehitystä ja siirtoverkonhaltijalla on riittävästi tietoja, joiden perusteella se voi tehdä tarkan määränjaon putkilinjavarastointiin liittyvän joustopalvelun käytöstä seuraavana kaasutoimituspäivänä.

44 artikla

Putkilinjavarastointiin liittyvän joustopalvelun tarjonnan edellytykset

1. Putkilinjavarastointiin liittyvää joustopalvelua saa tarjota vain, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
- siirtoverkonhaltijan ei tarvitse tehdä sopimuksia muiden infrastruktuurien tarjoajien, kuten varastointilaitteistojen haltijoiden tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijoiden kanssa tarjotakseen putkilinjavarastointiin liittyvää joustopalvelua;
  - tulot, jotka siirtoverkonhaltija saa putkilinjavarastointiin liittyvän joustopalvelun tarjoamisesta, ovat vähintään yhtä suuret kuin sen tarjoamisesta aiheutuneet tai aiheutuvat kustannukset;
  - putkilinjavarastointiin liittyvää joustopalvelua tarjotaan avoimin ja syrjimättömin perustein, ja sitä voidaan tarjota käytämällä kilpailumekanismia;
  - siirtoverkonhaltija ei veloita verkonkäyttäjää suoraan tai välillisesti kustannuksista, joita aiheutuu putkilinjavarastointiin liittyvän joustopalvelun tarjoamisesta, jollei verkonkäyttäjällä ole tehnyt tätä koskevaa sopimusta; ja
  - putkilinjavarastointiin liittyvän joustopalvelun tarjoaminen ei saa haitata rajat ylittävää kauppaa.
2. Siirtoverkonhaltijan on asetettava päivänsisäisten velvoitteiden vähentäminen ensi sijalle putkilinjavarastointiin liittyvän joustopalvelun tarjoamiseen nähden.

X LUKU

VÄLIAIKAISTOIMENPITEET

45 artikla

Väliaikaistoimenpiteet: yleiset säännökset

1. Jos lyhytaikaisilla kaasutukkumarkkinoilla ei ole riittävästi likviditeettiä, siirtoverkonhaltijoiden on toteutettava 47–50 artiklan mukaiset sopivat väliaikaistoimenpiteet. Tasehallintatoimilla, jotka siirtoverkonhaltija toteuttaa väliaikaistoimenpiteiden yhteydessä, on edistettävä lyhytaikaisten kaasutukkumarkkinoiden likviditeettiä siinä määrin kuin se on mahdollista.
2. Väliaikaistoimenpiteeseen turvautuminen ei rajoita muiden väliaikaistoimenpiteiden täytäntöönpanoa vaihtoehtoisina tai täydentävinä toimenpiteinä, jos tällaisten toimenpiteiden tavoitteena on edistää lyhytaikaisten kaasutukkumarkkinoiden kilpailua ja likviditeettiä ja toimenpiteet ovat tämän asetuksen yleisten periaatteiden mukaisia.
3. Kunkin siirtoverkonhaltijan on kehitettävä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen väliaikaistoimenpiteiden ja pantava ne täytäntöön 46

artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen kertomuksen mukaisesti, jonka kansallinen sääntelyviranomaisen on hyväksynyt 46 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

4. Kertomuksessa on suunniteltava, että väliaikaiset toimenpiteet päättyvät viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta.

46 artikla

Väliaikaistoimenpiteet: vuosikertomus

1. Jos siirtoverkonhaltija suunnittelee väliaikaistoimenpiteiden täytäntöönpanoa tai täytäntöönpanon jatkamista, sen on laadittava kertomus, jossa esitetään
- kuvaus lyhytaikaisten kaasutukkumarkkinoiden kehitystasesta ja likviditeetistä kertomuksen laatimisaikana, mukaan luettuina seuraavat tiedot, jos ne ovat siirtoverkonhaltijan saatavilla:
    - virtuaalisessa kauppapaikassa toteutettujen liiketoimien lukumäärä ja liiketoimien lukumäärä yleisesti;
    - osto- ja myyntitarjousten erot ja volyymit;
    - sellaisten osallistujien lukumäärä, joilla on pääsy lyhytaikaisille kaasutukkumarkkinoille;
    - sellaisten osallistujien lukumäärä, jotka ovat toimineet lyhytaikaisilla kaasutukkumarkkinoilla tietyn ajanjakson aikana;
  - sovellettavat väliaikaistoimenpiteet;
  - syyt, joiden vuoksi väliaikaistoimenpiteitä sovelletaan:
    - selvitys siitä, miksi väliaikaistoimenpiteitä tarvitaan b alakohtassa mainitun lyhytaikaisten kaasutukkumarkkinoiden kehitystasesta vuoksi;
    - arvio siitä, miten väliaikaistoimenpiteillä lisätään lyhytaikaisten kaasutukkumarkkinoiden likviditeettiä.
  - niiden toimien järjestys, joilla väliaikaistoimenpiteet pyritään poistamaan, mukaan luettuina kyseisten toimien perusteet ja arvio niiden aikataulusta.
2. Siirtoverkonhaltijan on kuultava sidosryhmiä ehdotetusta kertomuksesta.
3. Kuulemismenettelyn jälkeen siirtoverkonhaltijan on toimitettava kertomus kansallisen sääntelyviranomaisen hyväksyttäväksi. Ensimmäinen kertomus on toimitettava kuuden kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta ja seuraavat kertomukset, joilla kyseistä kertomusta ajantasaistetaan, on toimitettava kerran vuodessa.

4. Kansallisen sääntelyviranomaisen on tehtävä ja julkaistava perusteltu päätös kuuden kuukauden kuluessa täydellisen kertomuksen vastaanottamisesta. Päätöksestä on ilmoitettava viivymättä virastolle ja komissiolle. Päätäessään kertomuksen hyväksymisestä kansallisen sääntelyviranomaisen on arvioitava, miten kertomus vaikuttaa tasehallintajärjestelmien yhdenmukaistamiseen, markkinoiden yhdyntymisen helpottamiseen sekä kaasumarkkinoiden syrjimättömyyden varmistamiseen, tosiasialliseen kilpailuun ja tehokkaaseen toimintaan.

5. Sovelletaan 27 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä.

47 artikla

Tasehallinnan kauppapaikka

1. Jos lyhytaikaisilla kaasutukkumarkkinoilla on tai ennakoidaan olevan liian vähän likviditeettiä tai jos siirtoverkonhaltijan tarvitsemia aikariippuvaisia tuotteita ja sijaintiriippuvaisia tuotteita ei voida kohtuullisin toimenpitein hankkia näillä markkinoilla, siirtoverkonhaltijan tasehallintaa varten on perustettava tasehallinnan kauppapaikka.

2. Siirtoverkonhaltijoiden on tarkasteltava, voidaanko vierekkäisiä tasehallinta-alueita varten toteuttaa yhteinen tasehallinnan kauppapaikka siirtoverkonhaltijoiden yhteistyön puitteissa tai onko olemassa riittävästi yhteenliittämiskapasiteettiä ja pidetäänkö tällaisen yhteisen kauppapaikan toteutusta tehokkaana toimena. Jos yhteinen tasehallinnan kauppapaikka perustetaan, asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on pidettävä sitä yllä.

3. Jos 1 kohdassa kuvattu tilanne ei ole muuttunut olennaisesti viiden vuoden kuluttua, kansallinen sääntelyviranomaisen voi, toimitettuaan kertomukseen asianmukaisen muutoksen, päättää jatkaa tasehallinnan kauppapaikan toimintaa enintään toiset viisi vuotta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 45 artiklan 4 kohdan soveltamista.

48 artikla

Vaihtoehto tasehallinnan kauppapaikalle

Jos siirtoverkonhaltija voi osoittaa, että tasehallinnan kauppapaikka ei pysty tasehallinta-alueiden välisen riittämättömän yhteenliittämiskapasiteetin vuoksi lisäämään lyhytaikaisten kaasutukkumarkkinoiden likviditeettiä eikä anna siirtoverkonhaltijalle mahdollisuutta toteuttaa tehokkaita tasehallintatoimia, se voi käyttää vaihtoehtoista ratkaisua, kuten tasehallintapalveluja, jos kansallinen sääntelyviranomaisen antaa siihen luvan. Tällaista ratkaisua käytettäessä on yksilöitävä myöhempien sopimusjärjestelyjen ehdot ja edellytykset sekä sovellettavat hinnat ja voimassaoloaika.

49 artikla

Väliaikainen tasepoikkeamamaksu

1. Jos 45 artiklassa tarkoitetut väliaikaistoimenpiteet ovat tarpeen, vastaava hinta voidaan johtaa 46 artiklassa mainitun

kertomuksen mukaisesti, jolloin tämä menetelmä korvaa päiväkohtaisen tasepoikkeamamäärän laskentamenetelmän.

2. Tällöin hinnan johtaminen voi perustua säänneltyyn hintaan tai markkinahinnan korvikkeeseen (proxy) tai hintaan, joka johdetaan tasehallinnan kauppapaikan kaupoista.

3. Markkinahinnan korvikkeella pyritään täyttämään 22 artiklan 6 kohdassa säädetty edellytykset. Korvikkeen suunnittelussa on otettava huomioon mahdollinen markkinoiden manipuloinnin riski.

50 artikla

Toleranssi

1. Toleransseja saa soveltaa vain, jos verkkonkäyttäjillä ei ole mahdollisuutta

- a) päästä lyhytaikaisille kaasutukkumarkkinoille, joilla on riittävästi likviditeettiä,
- b) hankkia kaasua, jota tarvitaan tasoittamaan kaasun kysynnässä tai tarjonnassa esiintyviä lyhytaikaisia vaihteluja; tai
- c) saada riittävästi tietoja syötöstään ja ostoistaan.

2. Toleransseja on sovellettava

- a) verkkonkäyttäjien päiväkohtaisiin tasepoikkeamamaksuihin;
- b) avoimin ja syrjimättömin perustein;
- c) vain siinä määrin kuin on tarpeen ja vain vaaditun vähimmäisajan.

3. Toleranssien soveltaminen voi vähentää verkkonkäyttäjän taloudellista riskiä, joka liittyy myynnin marginaalihintaan tai oston marginaalihintaan, ja tämä vaikutus voi kohdistua verkkonkäyttäjän tietyn kaasutoimituspäivän koko päiväkohtaiseen tasepoikkeamamäärään tai osaan siitä.

4. Toleranssimäärä on kaasun enimmäismäärä, jonka kukin verkkonkäyttäjä saa ostaa tai myydä painotettuun keskihintaan. Jos jäljelle jää kaasumäärä, joka muodostaa verkkonkäyttäjän päiväkohtaisen tasepoikkeamamäärän, joka ylittää toleranssimäärän, se on myytävä tai ostettava myynnin marginaalihintaan tai oston marginaalihintaan.

5. Toleranssimäärän on oltava seuraavanlainen:

- a) siinä on otettava huomioon siirtoverkon joustovara ja verkkonkäyttäjän tarpeet;
- b) siinä on otettava huomioon, kuinka suuri riski verkkonkäyttäjään kohdistuu sen tasapainottaessa syöttöjään ja ottojaan;

c) se ei saa haitata lyhytaikaisten kaasutukkumarkkinoiden kehitystä;

d) se ei saa lisätä kohtuuttomasti siirtoverkonhaltijalle tasehallintatoimista aiheutuvia kustannuksia.

6. Toleranssimäärä lasketaan kunkin verkonkäyttäjän syöttöjen ja ottojen perusteella jokaiseksi kaasutoimituspäiväksi ottamatta huomioon virtuaalisen kauppapaikan kauppvoja. Alaluokat vahvistetaan sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti.

7. Toleranssimäärän, jota sovelletaan harvemmin kuin päivittäin mitattavaan ottoon sovellettavien kansallisten sääntöjen mukaisesti, on perustuttava verkonkäyttäjän harvemmin kuin päivittäin mitattavia ottoja koskevan ennusteen ja harvemmin kuin päivittäin mitattavaa ottoa koskevan määränjaon väliseen erotukseen.

8. Toleranssimäärään voi sisältyä komponentti, joka lasketaan ottamalla huomioon verkonkäyttäjän harvemmin kuin päivittäin mitattavia ottoja koskevan ennusteen poikkeama, jolla tarkoitetaan määrää, jonka verran ennuste

a) ylittää harvemmin kuin päivittäin mitattavaa ottoa koskevan määränjaon, jos päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä on positiivinen;

b) alittaa harvemmin kuin päivittäin mitattavaa ottoa koskevan määränjaon, jos päiväkohtainen tasepoikkeamamäärä on negatiivinen.

b) tällaisten sopimusperusteisten oikeuksien puuttuessa seuraavasti:

i) sopimus on voimassa kunnes se irtisanotaan sovellettavien ehtojen ja edellytysten mukaisesti;

ii) sopimuspuolet harkitsevat lisäjärjestelyjä voidakseen vapauttaa takaisin markkinoille ylimääräisen kaasun, jota ei tarvita tasehallintatarkoituksiin, jotta muut verkonkäyttäjät saisivat käyttöönsä enemmän joustovaraa.

4. Jos voimassa oleva sopimus antaa mahdollisuuden vähentää joustovaraa määrällä, jotka vastaavat käytettävissä olevaa ylijäämää, siirtoverkonhaltijan on vähennettävä tällaista joustovaraa niin pian kuin on kohtuullisesti mahdollista tämän asetuksen voimaantulosta alkaen tai heti, kun ylijäämän olemassaolo voidaan vahvistaa.

5. Siirtoverkonhaltijan on kuultava sidosryhmiä yksittäisistä ehdotuksista, jotka on määrä panna väliaikaistoimenpiteinä täytäntöön sellaisen ylimääräisen joustovaran vapauttamiseksi, joka on voimassa olevan pitkäaikaisen sopimuksen perusteella käytettävissä.

6. Siirtoverkonhaltijan on julkaistava tiedot tasehallintatoimista, jotka se on toteuttanut voimassa olevan pitkäaikaisen sopimuksen nojalla.

7. Kansallinen sääntelyviranomainen voi asettaa sitä osuutta koskevia tavoitteita, jolla pitkäaikaisia sopimuksia on supistettava lyhytaikaisten kaasutukkumarkkinoiden likviditeetin lisäämiseksi.

52 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Kansallinen sääntelyviranomainen voi siirtoverkonhaltijan perustellun pyynnön perusteella sallia, että siirtoverkonhaltija noudattaa tämän asetuksen säännöksiä kahdenkymmenen kuukauden kuluessa 1 päivästä lokakuuta 2014, jos kyseinen siirtoverkonhaltija ei pane täytäntöön X luvun mukaisia väliaikaistoimenpiteitä. Jos kansallinen sääntelyviranomainen hyödyntää tätä mahdollisuutta, tätä asetusta ei sovelleta kyseisen siirtoverkonhaltijan tasehallinta-alueella sääntelyviranomaisen tekemässä päätöksessä vahvistetun siirtymäkauden aikana.

2. Kansallisen sääntelyviranomaisen on tehtävä ja julkaistava 1 kohdan mukainen perusteltu päätös kolmen kuukauden kuluessa tällaisen pyynnön vastaanottamisesta. Päätöksestä on ilmoitettava viipymättä virastolle ja komissiolle.

XI LUKU

LOPPU- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

51 artikla

Siirtoverkonhaltijan ylimääräisen joustovaran vapauttaminen

1. Jos siirtoverkonhaltijalla on oikeus ottaa ja toimittaa tiettyjä kaasumääriä sellaisten joustovaran hankintaa koskevien pitkäaikaisten sopimusten perusteella, jotka ovat voimassa tämän asetuksen voimaantulopäivänä, siirtoverkonhaltijan on pyrittävä vähentämään näitä joustomääriä.

2. Päätöksessään ylimääräisen joustovaran määrästä, joka voidaan käyttää syöttöihin tai ottoihin voimassa olevan pitkäaikaisen sopimuksen perusteella, siirtoverkonhaltijan on otettava huomioon lyhytaikaisten standardoitujen tuotteiden käyttö.

3. Ylimääräinen joustovara voidaan vapauttaa

a) voimassa olevan sopimuksen ehtojen ja edellytysten nojalla, jos sopimus sisältää määräyksiä, jotka antavat mahdollisuuden vähentää sovittua kaasumäärää ja/tai irtisanoa kyseinen voimassa oleva sopimus; tai

*53 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä lokakuuta 2015, sanotun kuitenkin rajoittamatta 28 artiklan, 33 artiklan 5 kohdan, 38 artiklan 1 kohdan, 45 artiklan 4 kohdan, 46 artiklan 3 kohdan sekä 51 ja 52 artiklan soveltamista.

Tämä direktiivi on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 26 päivänä maaliskuuta 2014.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
José Manuel BARROSO